

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Plats och tid	Sessionssalen, Rådhusplanaden 6, Umeå 2023-04-25 kl. 08:30-16:30, ajournering kl 12-13 2023-04-26 kl. 08:30-14:45, ajournering kl 12-13
Protokollet omfattar	§§ 38-77
Beslutande ledamöter	Harriet Hedlund (S) (ordförande) §§38-71, §§ 73-77 Janeth Lundberg (S) (1:e vice ordförande) Anna-Karin Nilsson (M) (2:e vice ordförande) Peter Olofsson (S) Anna-Lena Danielsson (S) Richard Carstedt (S) §§ 38-71, §§73-77 Nicklas Sandström (M) Jonas Karlberg (V) Ewa-May Karlsson (C) Petter Nilsson (SD) Hans-Inge Smetana (KD) §§ 38-71, §§73-77 Emma Lindqvist (MP) Maria Lundqvist Brömster (L) §§ 38-71, §§73-77 Anna Ackemo (M) §§ 67-77 Urban Lindström (S) Katrín Larsson (SD) §§ 38-59, §§67-74 Maria Kristoffersson (C) Karin Malmfjord (S) §§ 38-71, §§73-77 Susanne Dufvenberg (S) Andreas Löwenhök (M) §§ 38-71, §§73-77 Kenneth Andersson (S) §§ 38-66 Agneta Hansson (V) Carina Sundbom (C) §§ 38-71, §§73-77 Anders Hettinger (KD) Elin Segerstedt Söderberg (M) Per Sandström (M) Mattias Åman (S) Birgitta Burström (L) Håkan Andersson (C) Per Boström (KD) Håkan Nilsson (S) Hans Brettschneider (MP) Malin Malm (S) §§ 38-66 Per-Erik Lundmark (S) Eva Arvidsson (V) §§ 38-69 Mahmoud Alturk (S) Anton Bergström Nord (M) Mattias Larsson (C) Youssef Chninou (S) Kjell Bäckman (V) Mikael Jonsson (SD) Britt-Louise Eriksson (S) Gunnar Viklund (S) Elmer Eriksson (M) Margareta Gustavsson (S) §§ 38-74 Maria Eriksson (KD) Patricia Riselius (C)

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Olov Nilsson (S) §§ 38-67, §§69-77
Åsa Hörnsten (M)
Mariam Salem (MP) §§ 38-66
Lars Jakobsson (L)
Nina Björby (S)
Maria Westberg (V)
Olof Johnson (S)
Linda Berglund (S) §§ 67-77
Ulf Björk (S)
Max Fredriksson (KD), ersätter Betty-Ann Nilsson (KD)
Margaretha Löfgren (V), ersätter Daniel Johansson (V)
Lars Eliasson (M), §§ 38-66 ersätter Anna Ackemo (M)
Jeanette Berggren (S), ersätter Caroline Cercio Lidström (S)
Lars-Anders Burman (S), ersätter Magnus Eriksson (S)
Magnus Bergmark (SD), ersätter Jimmy Frohm (SD)
Gunilla Lundström (S), ersätter Anna Vestermark (S)
Ylva Hedqvist Hedlund (V), §§ 38-71, §§73-77 ersätter Lilian Nilsson (V)
Roger Marklund (S), §§ 69-77 ersätter Kenneth Andersson (S)
Pär Sehlstedt (SD), ersätter Linda Strandberg (SD)
Linnea Öhman (MP), §§ 70-76 ersätter Mariam Salem (MP)
Ulf Wahllöf (M), ersätter Kjerstin Widman (M)
Lars Lilja (S), §§ 38-66 ersätter Charlotte Lundkvist (S)
Maria Myrstener (V), ersätter Karin Olsson (V)
Liv Granbom (M), §§ 38-71, §§73-77 ersätter Åsa Ågren Wikström (M)
Johan Söderling (S), §§ 67-71, §§73-77 ersätter Charlotte Lundkvist (S)
Sven-Åke Boström (M), ersätter Robert Winroth (M)
Mathilda Elfgrén Schwartz (S), §§ 67-77 ersätter Malin Malm (S)
Paavo Ruokojärvi (V), §§ 45-77 ersätter Per Adsten (V)
Anna Maria Lindgren (V), §§ 70-77 ersätter Eva Arvidsson (V)

Övriga närvarande

Sofia Jonsson (sekreterare)
Tommy Svensson (regiondirektör)
Peter Sjöstedt Virén (förvaltningschef Patientnämnden) § 46
Edward Riedl (ordförande i revisionen) § 69

Justeringens plats och tid

Justeringen sker digitalt, 2023-05-09

Sekreterare

Sofia Jonsson

Ordförande

Harriet Hedlund (S), § 38-46, 53-56, 67-71, 73, 75-77
Janeth Lundberg (S), § 47-52, 57-66, 74
Anna-Karin Nilsson (M), § 71-72

Justerande

Patricia Riselius (C) Anders Hettinger (KD)

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Anslag/Bevis	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Regionfullmäktige		
Sammanträdesdatum	2023-04-25--26		
Datum för anslags uppsättande	2023-05-09	Datum för anslags nedtagande	2023-05-31
Förvaringsplats för protokollet	Diariet, Regionens hus, Umeå		
Underskrift Sofia Jonsson		

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**ÄRENDELISTA**

- § 38 Sammanträdet öppnande
- § 39 Upprop
- § 40 Val av protokolljusterare samt tid och plats för justering
- § 41 Fastställande av föredragningslista
- § 42 Ändring av antalet dagar för Regionfullmäktiges sammanträde 20-21 juni 2023
- § 43 Anmälan av motioner 2023
- § 44 Anmälan av interpellationer 2023
- § 45 Anmälan av frågor 2023
- § 46 Information från Patientnämnden
- § 47 Interpellation nr 9-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Nära ledarskap - en framgångsfaktor!
- § 48 Interpellation nr 10-2023 från Nicklas Sandström (M). Hur förbereder sig regionen inför att man får ett samlat ansvar för beroendevården?
- § 49 Interpellation nr 11-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Lycksele lasarets styrning
- § 50 Interpellation nr 12-2023 från Andreas Löwenhök (M). Projekten Relocate och React EU relocate - Vad har vi fått för pengarna?
- § 51 Interpellation nr 13-2023 från Petter Nilsson (SD). När ska regionmajoriteten sluta med detta skatteslöseri?
- § 52 Interpellation nr 14-2023 från Birgitta Burström (L). Klusterbildning inom primärvården (DUGA)
- § 53 Redovisning av motioner under beredning 2023
- § 54 Svar på motion nr 11-2022 Länets folkhögskolor
- § 55 Redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2022
- § 56 Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 Region Västerbotten
- § 57 Interpellation nr 15-2023 från Nicklas Sandström (M). Vilka underlag har den rödgröna politiska majoriteten dolt för oppositionen?
- § 58 Interpellation nr 16-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur går arbetet med samers hälsa?
- § 59 Interpellation nr 17-2023 från Patricia Riselius (C). Hur kan Region Västerbotten öka rekryteringen av jobbonärer som personalresurs inom vården?
- § 60 Interpellation nr 18-2023 från Håkan Andersson (C). Att föda i Norge, ett alternativ för kvinnor i fjällvärlden?
- § 61 Interpellation nr 19-2023 från Nicklas Sandström (M). Kommer majoriteten gå vårdens chefer till mötes om behovet av politiska prioriteringar?
- § 62 Interpellation nr 20-2023 från Anton Bergström Nord (M). Köerna till BUP bryter ner och kraschar familjer

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- § 63 Interpellation nr 21-2023 från Lars Jakobsson (L). IVF-verksamheten vid NUS
- § 64 Interpellation nr 23-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur jobbar regionledningen för att få fram fler tandläkare?
- § 65 Interpellation nr 24-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Folk tandvårdens utmaningar
- § 66 Interpellation nr 25-2023 från Per Boström (KD). Kostnadsökningar för vägnätet
- § 67 Upprop
- § 68 Allmänhetens frågestund
- § 69 Revisorernas information till fullmäktige med anledning av revisionsberättelse 2022
- § 70 Region Västerbottens årsredovisning 2022
- § 71 Ansvarsfrihet för Region Västerbottens förtroendepersonorganisation 2022
- § 72 Generell instruktion till ombud på bolagsstämmor
- § 73 Valärenden 2023
- § 74 Interpellation nr 22-2023 från Anna Ackemo (M). När kommer BB i Lycksele att öppnas upp igen?
- § 75 Handlingar för kännedom
- § 76 Fråga nr 5-2023 från Maria Kristoffersson (C). När får vi fler barnmorskor att jobba med förlossningar?
- § 77 Fråga nr 6-2023 från Nicklas Sandström (M). Tror du på minskning av administrationen genom endast pensionsavgångar?

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 38 Sammanträdet öppnande****Sammanfattning**

Ordförande Harriet Hedlund (S) förklarar sammanträdet öppnat.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 39 Upprop****Sammanfattning**

Upprop förrättas. Närvarande ledamöter framgår av sidorna 1-2 i protokollet.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 40 Val av protokolljusterare samt tid och plats för justering****Förslag till beslut**

Ewa-May Karlsson (C) föreslår Patricia Riselius (C) som justerare.

Hans-Inge Smetana (KD) föreslår Anders Hettinger (KD) som justerare.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan utse justerare enligt förslag och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Beslut

Patricia Riselius (C) och Anders Hettinger (KD) utses att tillsammans med ordförande justera protokollet. Justeringen sker digitalt måndagen den 8 maj kl. 13.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 41 Fastställande av föredragningslista**
RS 133-2023**Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Förslag till beslut

Upprättad föredragningslista fastställs.

Beslut

Upprättad föredragningslista fastställs.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 42 **Ändring av antalet dagar för Regionfullmäktiges sammanträde**
20-21 juni 2023
RS 1368-2022

Sammanfattning

Ordförande informerar fullmäktige om att presidiet har beslutat att ställa in dag 2, dvs onsdagen den 21 juni, på fullmäktiges sammanträde i juni. Detta med anledning av att ärendet "Regionplan och budget" inte kommer att behandlas i juni utan stället vid fullmäktige i november.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 43 Anmälan av motioner 2023**
RS 134-2023**Sammanfattning**

Inkomna motioner:

Motion nr 11-2023 från Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Hans-Inge Smetatana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L). Ny budgetprocess
RS 491-2023

Motion nr 12-2023 från Anton Bergström Nord (M). Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund
RS 496-2023

Motion nr 13-2023 från Petter Nilsson (SD). En ansvarsfull budgetprocess
RS 507-2023

Motion nr 14-2023 från Håkan Andersson (C). Inför SMS-livräddning i Västerbotten
RS 524-2023

Motion nr 15-2023 från Nicklas Sandström (M). Inrätta en central vårdgarantienhet
RS 680-2023

Motion nr 16-2023 från Ewa-May Karlsson (C). Ersättning för resor till kvinnosjukvården
RS 701-2023

Motion nr 17-2023 från Ewa-May Karlsson (C). Ersättning för sjukresor när drivmedelspriser ökat
RS 702-2023

Motion nr 18-2023 från Carina Sundbom (C). Ökad självförsörjningsgrad på mat i Västerbotten
RS 703-2023

Beslut

Motionerna 11--18-2023 är anmälda.

Beslutsunderlag

- Motion nr 11-2023
- Motion nr 12-2023
- Motion nr 13-2023
- Motion nr 14-2023
- Motion nr 15-2023
- Motion nr 16-2023
- Motion nr 17-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- Motion nr 18-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 44 Anmälan av interpellationer 2023**
RS 135-2023**Sammanfattning**

Inkomna interpellationer:

Interpellation nr 9-2023 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till regionstyrelsens ordförande, Nära ledarskap -- en framgångsfaktor!
RS 203-2023

Interpellation nr 10-2023 från Nicklas Sandström (M) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Hur förbereder sig regionen inför att man får ett samlat ansvar för beroendevården?
RS 224-2023

Interpellation nr 11-2023 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till regionstyrelsens ordförande, Lycksele lasarets styrning
RS 361-2023

Interpellation nr 12-2023 från Andreas Löwenhök (M) ställd till regionala utvecklingsnämndens ordförande, Projekten Relocate och React EU relocate -- Vad har vi fått för pengarna?
RS 452-2023

Interpellation nr 13-2023 från Petter Nilsson (SD) till regionala utvecklingsnämndens ordförande. När ska regionmajoriteten sluta med detta skatteslöseri?
RS 460-2023

Interpellation nr 14-2023 från Birgitta Burström (L) till hälso-och sjukvårdsnämndens ordförande, Klusterbildning inom primärvården (DUGA)
RS 487-2023

Interpellation nr 15-2023 från Nicklas Sandström (M) till regionstyrelsens ordförande, Vilka underlag har den rödgröna politiska majoriteten dolt för oppositionen
RS 490-2023

Interpellation nr 16-2023 från Maria Kristoffersson (C) till regionstyrelsens ordförande, Hur går arbetet med samers hälsa?
RS 522-2023

Interpellation nr 17-2023 från Patricia Riselius (C) till hälso-och sjukvårdsnämndens ordförande, Hur kan Region Västerbotten öka rekryteringen av jobbonärer som personalresurs inom vården?
RS 523-2023

Interpellation nr 18-2023 från Håkan Andersson (C) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Att föda i Norge, ett alternativ för kvinnor i fjällvärlden?
RS 613-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Interpellation nr 19-2023 från Nicklas Sandström (M) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Kommer majoriteten gå vårdens chefer till mötes om behovet av politiska prioriteringar?
RS 662-2023

Interpellation nr 20-2023 från Anton Bergström Nord (M) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Köerna till BUP bryter ner och kraschar familjer
RS 663-2023

Interpellation nr 21-2023 från Lars Jakobsson (L) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, IVF-verksamheten vid NUS
RS 677-2023

Interpellation nr 22-2023 från Anna Ackemo (M) till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, När kommer BB i Lycksele att öppnas upp igen?
RS 678-2023

Interpellation nr 23-2023 från Maria Kristoffersson (C) till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande: Hur jobbar regionledningen för att få fram fler tandläkare
RS 685-2023

Interpellation nr 24-2023 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Folktandvårdens utmaningar
RS 686-2023

Interpellation nr 25-2023 från Per Boström (KD) ställd till regionala utvecklingsnämndens ordförande. Kostnadsökningar för vägnätet
RS 688-2023

Beslut

Interpellationerna 9--25-2023 får ställas.

Beslutsunderlag

- IP nr 9-2023
- IP nr 10-2023
- IP nr 11-2023
- IP nr 12-2023
- IP nr 13-2023
- IP nr 14-2023
- IP nr 15-2023
- IP nr 16-2023
- IP nr 17-2023
- IP nr 18-2023
- IP nr 19-2023
- IP nr 20-2023
- IP nr 21-2023
- IP nr 22-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- IP nr 23-2023
- IP nr 24-2023
- IP nr 25-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 45 Anmälan av frågor 2023**
RS 136-2023**Sammanfattning**

Inkomna frågor:

Fråga nr 5-2023 från Maria Kristoffersson (C) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, När får vi fler barnmorskor att jobba med förlossningar?
RS 614-2023

Fråga nr 6-2023 från Nicklas Sandström (M) ställd till regionstyrelsens ordförande, Tror du på minskning av administrationen genom endast pensionsavgångar?
RS 694-2023

Beslut

Frågorna nr 5--6-2023 får ställas.

Beslutsunderlag

- Fråga nr 5-2023
- Fråga nr 6-2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 46 Information från Patientnämnden

Sammanfattning

Ordförande för patientnämnden Gunnar Viklund (S) och förvaltningschef Peter Sjöstedt Virén informerar om nämnden och dess verksamhet.

Patientnämnden får in ca 1 000 anmälningar per år och av de anmälningar som inkommer berör 45-60 % kommunikation (information, delaktighet och bemötande). Den näst största ärendekategorin är vård och behandling. Totalt förekommer ca 1,6 miljoner vårdkontakter i regionen under ett år.

Patientnämnden är även patientnämnd för samtliga kommuner i länet. Andelen kommunärenden är låg, bara någon procent, och därför har patientnämnden beslutat att besöka samtliga kommuner under valperioden. Ifjol besöktes Åsele och i år har presidiet besökt Robertsfors. Besöken har varit uppskattade och gett möjlighet till informationsutbyte om hur man upplever nämndens verksamhet.

Inom patientnämndens förvaltning arbetar 6 personer. Information lämnas om de två vägar som finns för patienter eller deras anhöriga att lämna synpunkter till regionen;

1. Kontakt med aktuell enhet
2. Kontakt med Patientnämnden

Patientnämndens uppgift är att framföra patientens/anhörigas synpunkter eller klagomål till vården, nämnden har dock inte någon överprövande roll som IVO, utan är i huvudsak ett kommunikationsverktyg för allmänheten. Vården har fyra veckor på sig att lämna ett skriftligt svar, och om denna tidsgräns inte hålls, hjälper patientnämnden till att driva in svar. Patientnämnden har även uppdraget att sammanställa, analysera och återföra informationen till vården och verksamheten kan sägas vila på följande tre ben;

1. Patientärenden
2. Återföring till vården
3. Stödpersonverksamheten

Patientnämnden har uppmärksammat att det finns behov av förbättringar på regionens webbplats gällande information om hur invånare går till väga om man önskar kontakta vården eller patientnämnden vid klagomål eller synpunkter.

Överläggning i ärendet

Under överläggningen ställer Ewa-May Karlsson (C), Maria Lundqvist Brömster (L), Margaretha Löfgren (V), Patricia Riselius (C), och Petter Nilsson (SD) frågor.

Beslut

Informationen är delgiven.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 47 Interpellation nr 9-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Nära ledarskap - en framgångsfaktor!
RS 203-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 5- 2023) har medgett att Hans-Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Kristdemokraterna har under lång tid hävdad att ett nära ledarskap är en framgångsfaktor. Det finns evidens i saken, men även personalen uttrycker att ett nära ledarskap med en nära chef med mandat är det man önskar, och är en faktor för att man kan utföra sitt arbete med större trivsel.

Detta till trots har den (S)ittande majoriteten under lång tid gjort precis tvärt om. Det har införts länskliniker med buller och bång och en centraliseringsiver av sällan skådat slag har fått råda. Beslut fattas högre och högre upp i hierarkin och cheferna på golvet avlövas det mandat man borde ha. Vad personalen efterfrågar bryr man sig inte om och nu har vi facit på detta agerande.

Personal är missnöjda, många lämnar regionen och Vårdförbundet har sagt upp samverkansavtalet. Och regionen har allt längre till att vara den goda arbetsgivaren som man utger sig för att vilja vara. Och personalförsörjningen blir allt djupare problem för region Västerbotten. Jo det är även nationella betingelser i frågan men vi måste sluta skylla på nationella betingelser liksom vore vi helt i händer på yttre omständigheter. Det ska väl inte vara yttre omständigheter som styr regionen?

Vi Kristdemokrater tillsammans med övriga allianspartier har gång på gång påpekat att vi vill se ett nära ledarskap. En sjukhuschef vid varje sjukhus. En chef med mandat som kan agera för sjukhusets bästa. Finns goda exempel i landet där detta har gett mycket goda effekter, minskat hyrpersonal och gett personalen större trygghet och trivsel i arbetet.

Är fullständigt övertygad om att om vi haft en egen sjukhuschef på Lycksele lasarett så hade inte den konflikt som funnits fått gräva så djupa hål. Det mindre lasarettet med egen möjlighet att tillsammans med personalen har också betydligt lättare att få ihop schemaraderna.

Men ser en ljusning hos majoriteten. I samband med demonstrationen för Lycksele BB har Socialdemokraterna i Lycksele i artikel lyft hur besviken och synd det är om dem som inte fick tala på demonstrationen men också att de vill se ett nära ledarskap på Lycksele lasarett. Möjligen har ingen talat om för dem att partikamraterna i regionen är dem som styr verksamheten och att de ivrigt motarbetat alla förslag till nära ledarskap utan istället med iver arbetat för att centralisera besluten.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson:

- Tror även du i likhet med partikamraterna i Lycksele att ett nära ledarskap är en framgångsfaktor?

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- Är du villig att låta våra tre sjukhus få en egen chef med mandat?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Vi rödgröna strävar alltid efter att nå en jämlik tillgång till hälsa och sjukvård. Vård ska ges efter behov, de med störst behov ska gå först. Västerbotten är en stor region, sett till yta och avstånd, men sett till befolkningmängden är vi, i jämförelse med andra regioner, förhållandevis små. Därför är värdet av en sammanhållen sjukvårdsorganisation i en region som Västerbotten stor och faktiskt något av det som gör oss unika. Vi har talat om det som ett sjukhus på tre orter. Det gör också att vi har kunnat hantera de skillnader i förutsättningar som finns mellan de tre sjukhusen på ett oftast konstruktivt sätt. Det är genom en sammanhållen organisation där alla verksamheter i hela regionen hjälps åt som det går att öka tillgången till hälso- och sjukvård för alla invånare.

Vi i den politiska majoriteten har en pragmatisk syn på organisation. Vi utgår från de förutsättningar vi har i form av personal, ekonomiska resurser, de behov som invånarna i Västerbotten och norra Sveriges sjukvårdsregion har, och på vilket sätt organisationen kan vara ett verktyg för att nå dit vi vill.

Lösningen som de borgerliga partierna föreslår innebär inte mindre administration och kortare led från golv till ledning. Tvärtom bäddar det för mer administration och troligtvis ökande konkurrens mellan sjukhusen om resurser, forskningsanslag, studenter och personal. Det är vad vi ser när vi tittar på andra regioner som organiserat sig så.

När man vill att varje sjukhus ska vara en helt egen resultatenhet innebär det en egen budget och ett eget ansvar för att lösa de problem som uppstår. Allt för ofta innebär det att var och en blir sig själv närmast. När vården blir allt mer avancerad och specialiserad driver utvecklingen på mot en centralisering. Den utvecklingen bryts inte av att dela upp organisationen i fler enheter. Det kommer leda till att stora blir större och de små tynar bort.

Vi vill alltid sträva efter att nå ett nära ledarskap. Det är därför vi inte har samma organisation för alla verksamheter. Vi vill att personalen ska ha stort inflytande över hur verksamheten ska bedrivas och utformas. Det är också därför vi på samma sätt inte är för ett förstatligande av hälso- och sjukvården. Det är en balansgång där vi som region inte har egen kontroll över alla delar, men där vi kan styra vilket mål vi strävar mot, och anpassa styrning och organisation efter det."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD) fyra anföranden, Peter Olofsson (S) fyra anföranden, Nicklas Sandström (M) två anföranden, Lars Jakobsson (L), Petter Nilsson (SD), Jonas Karlberg (V) två anföranden, Hans Brettschneider (MP), Ewa-May Karlsson (C) och Ulf Björk (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 48 Interpellation nr 10-2023 från Nicklas Sandström (M). Hur förbereder sig regionen inför att man får ett samlat ansvar för beroendevården?
RS 224-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Den 30 januari 2023 presenterade Samsjuklighetsutredningen (SOU 2023:5) sitt slutbetänkande. En av de största med omfattande förslagen är att huvudmannaskapet för beroendevården inte längre ska delas mellan kommun och region utan helt övergå till ett samlat huvudmannaskap hos regionerna. Därmed upphör det skadliga bollandet mellan kommun och region. Vården för skadligt bruk eller beroende kommer följa samma principer som för övrig hälso- och sjukvård. Det innebär att vården för skadligt bruk eller beroende ska samordnas med vården för andra psykiatriska tillstånd. Hälften av de som har ett skadligt bruk eller beroende har också ett annat psykiatriskt tillstånd. Ändå får patienterna inte i tillräcklig utsträckning vård för båda tillstånden samtidigt. SKR har i huvudsak ställt sig bakom denna förändring men påtalar att det blir även en ambitionshöjning. Det mesta talar för att denna utredning kommer att bli genomförd i ny lagstiftning.

Redan 2012 motionerade Moderaterna om behovet av att inrätta ett Beroendecentrum likt andra universitetssjukhus redan då hade. Förslaget handlar inte om att inrätta någon ny verksamhet utan samla den befintliga på ett ställe. Detta för att nå vinster i form av mer patientcentrad vård, samverkan mellan personal i kommun och region och därmed nå ekonomiska samordningsvinster. Ett beroendecentrum med nära samarbete med primärvården, psykiatri, Försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten med ett fokuserat uppdrag att rikta sig till att hjälpa människor som lever med destruktiva beteenden skulle minska antalet missbrukare avsevärt och dessutom hjälpa många tillbaka till samhället.

Moderaternas motion fick även bifall. Även Umeå kommun har ställt sig positiv till ökad samverkan liksom företrädare från professionen. Trots ett mycket positivt mottagande har inget hänt. Tyvärr, inte minst för alla missbrukare.

Nu pekar allt på att principerna för ett beroendecentrum kommer att bli verklighet under överskådlig tid. Därför finns det skäl att på allvar starta arbetet med att förbereda sig för denna förändring. Inte minst då det efter 11 år inte har hänt något alls finns det skäl att faktiskt starta arbetet. Startsträckan har minst sagt varit mycket lång.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

1. Hur går förberedelsearbetet med ett framtida Beroendecentrum?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

"Utifrån det tydliga behov av samverkan som slås fast i Samsjuklighetsutredningen, har initiativ tagits med utgångspunkt i de läns-gemensamma statsbidrag som avsätts inom ramen för uppdrag psykisk hälsa (UPH) och konkret för insatser till personer med samsjuklighet, och resurs finns avsatt sedan i april 2022 för att stötta och bistå med förberedelser utifrån intentionerna i Samsjuklighetsutredningen. Denna resurs riktas såväl mot kommunal nivå som mot hälso-och sjukvården inom Region Västerbotten. Inför förnyad resurs via UPH-medel för 2023 kan insatsen kortfattat beskrivas enligt följande:

- Att erbjuda olika former av stöd för utveckling, processtöd, nulägesbeskrivning-och analys inom olika kommuner och inom Region Västerbottens enheter där den gemensamma faktorn är att arbete genomförs för personer med skadligt bruk eller beroende i olika former. Vidare att bistå i uppstart av närmre samverkan mellan olika huvudmän (genom exempelvis gemensamma workshops, gemensamt framtagande av handlingsplaner/angreppssätt och liknande) utifrån målgruppen och hitta förslag och tankar kring möjliga arbetsformer från 2026 när förslaget är att ny lagstiftning ska gälla. Arbetet har påbörjats med fokus i Umeå kommun med kartläggning och nulägesbeskrivning, och samtal pågår med ansvariga ledare inom Region Västerbotten kring att påbörja erbjudande om stöd i verksamhet.

- Vidare att påbörja arbete på strategisk nivå med syfte att kunna bistå kring att föreslå länets 16 huvudmän olika möjliga vägar i samverkan kring förslag 6 i samsjuklighetsutredningen, som innebär en gemensam verksamhet med delad personal.

Informationsmöten i högsta förvaltningsledning inom socialtjänsten i Umeå kommun har startat, samt att enkäter har gjorts och distribuerats till verksamheterna som har personal som arbetar mot målgruppen. Enkäterna har samlats in och sammanställts, för fånga nuläge och behov framåt i Umeå kommun gällande området och målgrupperna.

Region Västerbotten har genomfört informationsinsatser till hälso-och sjukvårdsdirektör, till hälso-och sjukvårdsnämndens arbetsutskott, till hälso-och sjukvårdsnämnden, till hälso och sjukvårdens ledningsgrupp, till ansvariga områdeschefer och gemensam information inom politisk samverkan Umeå kommun/Region Västerbotten. Dessutom är det planerat för informationstillfällen i respektive närsjukvårdsområde och dess respektive ledningsgrupper.

Från samsjuklighetsutredningen har ett förslag på tidsplan gjorts, som ger handfasta råd angående delar där berörda verksamheter enligt utredaren behöver förbereda sig. Dels finns förslag för behov av gemensamma diskussioner och planering för kommunerna och regionen gemensamt, samt plan för förberedelser för regionens egen del, och för kommunernas del. I förslaget uppmanas att påbörja planeringsarbetet två år innan lagförslaget ska börja att gälla. Än är det inte helt klarlagt när lagförslag blir proposition och sedan föreslås träda i kraft. I befintligt förslag skulle planering enligt tidsplan (där exempelvis frågor om skatteväxling behöver hanteras) börja från 2024. Skiftet av regering förefaller inte ha orsakat förändringar avseende samsjuklighetsutredningens grundtanke, i såväl regeringsförklaring som Tidöavtal omnämns förändringen där hälso-och sjukvården föreslås som ensam huvudman för all vård och behandling, såväl från förebyggande och tidiga insatser (på primärvårdsnivå) som samtlig behandling och vård på

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

specialistnivå. Inget av detta ska därmed längre tillhandahållas av kommuner, som i stället ska arbeta med stöd i vardagen, hjälp kring boende och sysselsättning och försörjning, detta i nära samverkan med regionen.

Beträffande planer på Berum i samverkan mellan i huvudsak Umeå kommun och Region Västerbotten, var förslaget från verksamheterna baserat på hur uppdraget och ansvaret ser ut i dagsläget (vård- och behandling av personer med missbruk och beroende kan vid sidan om insatser från Hälso- och sjukvården också ges av kommunen inom ramen för socialtjänstlagen, som då via myndighetsutövning fattar beslut om bistånd för vårdinsatser, samt att kommunen har ansvar för att fatta beslut om tvångsvård). I de två alternativen i förslag till Berum (reviderat 2016) som handlade om samlokalisering mellan Umeå kommun och Region Västerbotten ingick flera enheter från Umeå kommun som utifrån förslaget i samsjuklighetsutredningen inte längre kommer att bedriva vårdinsatser. Något beslutsfattande avseende vårdinsatser från socialsekreterare blir heller inte aktuellt då all vård och behandling ska ges inom ramen för hälso- och sjukvårdslagen (i förslag till Berum skulle socialsekreterare som i dagsläget fattar sådana beslut vara del av Berum).

Det framgår i samsjuklighetsutredningen att det behövs nya former för hur samverkan ska läggas upp och organiseras. I tidsplanen för kommuner och regioner gemensamt uttalar utredningen bland annat följande angående föreslagna steg och mått att ta:

- Regioner och kommuner tillsätter en gemensam ledningsstruktur för genomförandet i respektive län. Reformen ställer stora krav på samarbete och gemensamt ansvarstagande mellan regioner och kommuner. Vi bedömer att det behöver finnas en gemensam ledningsstruktur som dels koordinerar genomförandet och säkerställer ett gemensamt ansvarstagande över huvudmannagränserna, dels verkar för att erforderliga beslut fattas i respektive region och kommun
- Regioner och kommuner identifierar resurser som ska föras över från kommunen till regionen inom ramen för en skatteväxling eller på annat sätt
- Regioner och kommuner förbereder gemensamma upphandlingar av HVB och/eller projekterar för att bedriva HVB gemensamt.
- Regioner och kommuner fattar de beslut som krävs för att kunna bedriva den gemensamma vård- och stödverksamheten (i tidigare utredning framgick angående denna del att varje län avgör hur många enheter som behövs i länet, och var de ska placeras, samt att det bedöms finnas mycket stora krav på samordning av ansvar angående den samordnade behandlingen som ska bedrivas gemensamt.)

Det är också väsentligt att se över hur förberedelsearbete och planeringen ska se ut över länet, då strävan efter jämlikhet i vårdutbudet måste vara ett riktmärke för Region Västerbottens del."

Sedan, Nicklas Sandström (M) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Maria Lundqvist Brömster (L), Eva Arvidsson (V) och Lars Jakobsson (L), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 49 Interpellation nr 11-2023 från Hans-Inge Smetana (KD). Lycksele lasarets styrning
RS 361-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Hans-Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Att ledarskapet är viktigt för en organisation är otvistat. Att det nära ledarskapet är en framgångsfaktor finns stor evidens bakom. Personalen i vår verksamhet, facken och övriga i organisationen efterfrågar just nära ledarskap. Man vill kunna komma i kontakt med sin chef men också en chef som har mandat att agera som slipper kontakta HR, verksamhetschefen eller andra i frågor som man ska kunna fatta beslut om direkt.

Kristdemokraterna förordar ett subsidiärt arbetssätt i alla hänseenden. Alltså beslut ska fattas på lägsta ändamålsenliga nivå. Alltså det är inte nödvändigtvis på lägsta nivå utan på lägst "ändamålsenliga" nivå. Det lägst ändamålsenliga om vi tittar på Lycksele lasarett är en egen sjukhuschef med fullt mandat. Det behöver vi på alla 3 sjukhus men nu väljer vi fokusera på vårt minsta akutsjukhus.

För rätt många år sedan motionerade vi Kristdemokrater om att vi ansåg att personalen är den viktigaste resursen vi har och dom ska själv få bestämma över sitt sjukhus i en intraprenad.

Det har majoriteten svarat med att centralisera ännu mer, öppnande av fler länskliniker och personal på golvet och deras chefer får allt mindre att säga till om. Tvärt emot vad all forskning och erfarenhet säger. Självklart kan vissa delar behöva samordnas men det kan man göra länskliniker förutan.

Det har skrivit spaltmeter på spaltmeter den senaste tiden om Lycksele lasarett, om BB, om akuten ja om lasarettets existens. Vi anser att det är dags börja agera om Lycksele lasarett ska få vara det lilla sjukhuset med de stora möjligheterna finns det bara en väg att gå. Personalen måste få mer mandat. Vi är övertygade att om personalen haft större mandat hade man löst många av de problem vi idag ser.

Intraprenadformen är utbredd i olika organisationer och är en form som stärker det egna bestämmandet, ökar trivseln och minskar personalflykten. Precis vad vi behöver i region Västerbotten,

Mina frågor till Peter Olofsson är:

- Litar du på vår personal?
- Om svaret är ja är du villig att ge dem större mandat?
- Är du villig att utreda möjligheten att låta Lycksele lasarett bli ett mönstersjukhus där personalen har möjlighet att styra verksamheten?
- Är du villig utreda möjligheten till att införa Intraprenad på Lycksele lasarett?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

"För majoriteten är det otroligt viktigt att det är västerbottningarna som ska styra och välja vilken riktning man vill ha på den regionala utvecklingen och hälso- och sjukvården i Västerbotten. Att styra hälso- och sjukvården är förknippad med påverkan från en rad aktörer utöver regionerna. Statliga myndigheter, lagar, förordningar, regeringsdirektiv och riktade statsbidrag styr har alla stor inverkan på styrningen. Den syn Tidöavtalet och den högerkonservativa regeringen har med att förflytta mer makt och inflytande över hälso- och sjukvården till en statlig myndighet, som utan en allt för vild gissning, skulle utgå från ett storstadsperspektiv ser vi med stor oro på. Vi har många farhågor hur detta skulle påverka möjligheten att ha en hälso- och sjukvård som styrs av västerbottningarna för västerbottningarnas bästa.

Hälso- och sjukvården är under ständig utveckling och de utmaningar vi har idag och i framtiden kommer inte någon politisk nivå till fullo kunna lösa. Utan vi ser att lösningarna och idéerna måste komma från medarbetarna och drivas genom engagemanget på arbetsplatsen och de fackliga organisationerna. Men vi vet också att det inte bara räcker med idéer utan att det även måste finnas förutsättningar och resurser för att kunna möta utmaningarna och driva utvecklingen i sjukvården.

Det är ett väldigt positivt arbete som sker vid Sveriges minsta akutsjukhus och majoriteten är av åsikten att man tar sitt uppdrag på största allvar. I många avseenden är Lycksele lasarett ett föredöme utifrån sitt arbete över klinikgränser och hur man löser de utmaningar som finns i vardagen.

Men för att Lycksele lasarett som Sveriges minsta akutsjukhus ska lyckas med sitt uppdrag krävs det samordning i hela länet och i vissa fall inom Norra sjukvårdsregionen. I Lycksele utförs mycket planerad vård för patienter i hela länet så om man ska hitta andra former för driften så får man inte på något sätt isolera något av våra sjukhus. Utan vi behöver ett sjukhus på tre platser för att klara utmaningarna och ge en god vård för alla västerbottningar.

De utmaningar vården står inför kommer att kräva mer samarbete, mer samverkan. Lösningen kommer inte vara att låsa varje sjukhus i landet till att endast se till sitt eget uppdrag."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD) tre anföranden, Peter Olofsson (S) tre anföranden, Anders Hettinger (KD) två anföranden, Maria Kristoffersson (C), Emma Lindqvist (MP), Lars Jakobsson (L), Max Fredriksson (KD) och Håkan Andersson (C) två anföranden, yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 50 **Interpellation nr 12-2023 från Andreas Löwenhök (M). Projekten Relocate och React EU relocate - Vad har vi fått för pengarna?**
RS 452-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Andreas Löwenhök (M) får ställa en interpellation till regionala utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S), med lydelsen;

"Relocate och React EU relocate är projekt i samarbete mellan Region Västerbotten, Skellefteå kommun, Arbetsförmedlingen och Northvolt. Syftet är att underlätta för den som är arbetslös att flytta till Skellefteå för att jobba och skapa sig en framtid. Målgruppen finns idag främst i Stockholms-, Göteborgs- och Malmöregionerna. Projektet ska pågå till 30 april 2023.

Dagens Nyheter publicerade 2023-02-28 ett reportage om utfallet av Relocates projekt för att locka arbetslösa kvinnor från Malmö till jobb i Skellefteå. Resultatet; ingen av kvinnorna fick jobb. I reportaget går att läsa att deltagarnas motivation varit hög och att många av deltagarna har hög utbildning och lång arbetslivserfarenhet. När deltagarna från Malmö väl var på plats i Skellefteå så hade projektledarna inte bokat in några träffar med potentiella arbetsgivare.

Arbetsmarknadsprojekten Relocate och React EU Relocate har totalt kostat 70 miljoner kronor (varav 40 mkr är EU-bidrag). Av de 412 personer som deltagit har endast 38 personer fått jobb och sju påbörjat en vuxenutbildning. Två har idag gått klart utbildningen men står ändå utan arbete. Ett resultat långt ifrån målet att få 240 personer i arbete eller utbildning.

Projektledaren för Relocate menar på att projektet ska ses som ett test och att syftet har varit att titta på utmaningen i norra Sverige ur ett större perspektiv. Hon anser att man inte kan stirra sig blind på hur många som faktiskt kom i arbete. Detta trots att målsättningen varit att deltagande i Relocate ska leda till anställning och flytt till Skellefteå.

Mot bakgrund av ovanstående har jag följande frågor till regionala utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S):

- Anser du att utfallet av projekten Relocate och React EU Relocate är godtagbart?
- Vad har Region Västerbotten fått för pengarna som regionen satsat på ovan nämnda projekt?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Region Västerbotten är engagerad i utvecklingsinsatser på flera olika sätt: som finansiär, som projektpart eller som projektägare. Detta hanteras politiskt genom den regionala utvecklingsnämnden och förvaltningen är engagerad både som den direkta utföraren av verksamhet, men också ofta som ägare, ofta i samverkan med kommuner i enlighet med den samverkansöverenskommelse som tecknats mellan regionen och länets samtliga 15 kommuner.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Samverkan sker inom en rad olika områden, men med det gemensamma att det bygger på den regionala utvecklingsstrategi som fullmäktige har antagit. När regionen bedriver utvecklingsprojekt hanteras dessa i enlighet med villkor som gäller för respektive finansör och som i fallet med Relocate och Relocate React, de villkor som gäller för den Europeiska Socialfonden i Sverige.

Den regionala utvecklingsstrategin för länet har tre inriktningar som ska präglade utvecklingen i Västerbotten. En av de inriktningarna handlar om att verka för en jämlik och jämställd inkludering där människor ska ges likvärdiga möjligheter att kunna verka i länet. I RUS finns också särskilt fokus på att arbeta med att stärka möjligheterna till kompetensförsörjning och integration av nyanlända och andra grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. En förutsättning är ett utvecklat samarbete mellan samhälle och näringsliv, som bygger på samverkan mellan offentlig sektor, utbildningsanordnare och företag. Det finns flera exempel på sådana som anknyter till den gröna industriella omställningen, där ett är Relocate.

Det underlag och de frågor som ställts i interpellationen tycks bygga helt på den nyhetsartikel som skrevs och inte med koppling till de sakförhållanden, finansieringsvillkor och mål som projektet har att förhålla sig till. För att inte skapa partipolitik kring förvaltningen och kommunsamarbetets insatser utgår svaret från den faktiska utlysningen och den ansökan som beviljats av ESF-rådet i Sverige:

Socialfondsprogrammet som projektet sökte medel från hade i utlysningen inriktningen att arbeta med åtgärder som riktas specifikt till personer som är arbetslösa eller står långt utanför arbetsmarknaden. Dessutom ska personen uppfylla något av dessa kriterier; att de är i åldern 15-24 år, nyanlända, långtidsarbetslösa, har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, är eller har varit sjukskrivna. Projekt som får stöd enligt det programområde i socialfonden som Relocate beviljats behöver inte ha målet leda till ökad sysselsättning, utan kan även vara inriktade på att utveckla metoder för att underlätta övergångar till arbete. Systerprojektet Relocate React byggde på en utökning, helt finansierad av Svenska ESF-rådet, som svarade mot extra EU-medel riktade till pandemins effekter. Det breddade utbudet av möjliga grupper att utveckla metodiken kring. För tydlighetens skull avser resten av svaret i huvudsak det ursprungliga Relocate-projektet.

För Relocates del riktades projektet till samtliga kategorier, med undantag för personer som är eller har varit sjukskrivna. Genomförandemålen i Relocate var inriktade till att pröva nya metoder och samarbetsformer som ska underlätta för att arbeta med att fler arbetslösa kvinnor och män söker, finner och får arbete på en ny ort. Projektet ska före dess avslutning ha nått 240 personer inom de kategorier som det riktar sig mot. Det ringa antalet människor som det handlar om, visar tydligt att det handlar om metodutveckling och inte konkreta mål om att ett stort antal av de som är allra svårast att nå, skulle flytta som en direkt koppling till detta metodutvecklingsprojekt.

Projekten Relocate och React är pågående ännu, men det förefaller som att de kommer att slutföras med ett resultat som svarar i enlighet mot ansökningarna och ambitionerna som de uttrycks i såväl EFS-programmet och i enlighet med att vi enligt vår RUS ska särskilt jobba också med de som står allra längst bort från arbetsmarknaden.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Region Västerbotten har beviljat medfinansiering till projektet Relocate, med förväntningen att projektet ska uppfylla de specifika målen i projektet och i enlighet med insatsområdet i programmet. Det finns inget som tyder på att projektet vi medfinansierat och som vi äger avviker från det som var avsikten eller att projektet allvarligt kommer avvika från de indikatorer som ställts upp. Helt klart är att viktiga lärdomar dras kring de problem och utmaningar som finns i att verka för ökad rörlighet på arbetsmarknaden för dessa specifika grupper. Det står också klart att många nya insikter kring hur kommuner, region, arbetsförmedling och arbetsgivare behöver fortsätta att finna metoder för att sänka de trösklar som finns på arbetsmarknaden, både geografiskt, socialt och kompetensrelaterat."

Sedan, Andreas Löwenhök (M) fyra anföranden, Rickard Carstedt (S) tre anföranden, Nicklas Sandström (M) två anföranden, Petter Nilsson (SD) två anföranden, Åsa Hörnsten (M), Ylva Hedqvist Hedlund (V), Hans Brettschneider (MP) två anföranden, Nina Björby (S) och Per Boström (KD), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 51 **Interpellation nr 13-2023 från Petter Nilsson (SD). När ska regionmajoriteten sluta med detta skatteslöseri?**
RS 460-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§44-2023) har medgett att Petter Nilsson (SD) får ställa en interpellation till regionala utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S), med lydelsen;

"Den 28 februari brast riksnyheten att projektet Relocate endast lyckats attrahera 38 personer till Skellefteå, trots stöd i miljonbelopp från både Region Västerbotten och Skellefteå Kommun – utöver påläggsfinansiering. Det innebär en rekryteringskostnad på cirka 1,8 miljoner kronor per person. Regionala Utvecklingsnämnden har under en lång tid finansierat besynnerliga projekt inom ram vars ansökningar har kommit att präglas av diverse värde- och modeord där de faktiska avsikterna inom projekten obfuskeras för att dölja det faktum att nyttan för skattebetalarna är lika med noll.

Sverigedemokraterna har länge problematiserat detta projekt, vilket tillsammans med andra fått agera exempel på konsekvent ansvarslöst beviljande av flumprojekt utan ett klart mervärde.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga regionala utvecklingsnämndens ordförande Richard Carlstedt följande:

- När ska regionmajoriteten sluta med detta skatteslöseri?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Regionen arbetar i bred samverkan med hela länet genom den regionala utvecklingsstrategin som i dess huvudsakliga delar fullmäktige i bred samverkan antagit. Undantaget var Sverigedemokraterna, som hade ett helt eget förslag till strategi, helt skilt sig från huvudförslaget.

Region Västerbotten har ett ansvar att verka för genomförandet av Regionala utvecklingsstrategin och i det ansvaret ser vi det som nödvändigt att arbeta med ett brett fokus för att finansiera, samarbeta kring och att driva regionala utvecklingsprojekt. Inom den bredden ingår också att verka inom den EU-finansiering som drivs nationellt för de personer som står allra längst från arbetsmarknaden. Det kommer vi inte att avstå från, för att överlåta ansvaret till alla andra regioner utom Västerbotten.

I övrigt ansluter svaret till interpellation nr 12."

Sedan, Petter Nilsson (SD) fyra anföranden, Rickard Carstedt (S) fyra anföranden, Jonas Karlberg (V) två anföranden och Karin Malmfjord (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 52 **Interpellation nr 14-2023 från Birgitta Burström (L).**
Klusterbildning inom primärvården (DUGA)
RS 487-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Birgitta Burström (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Den organisations- och ledningsstruktur som gjordes för cirka 3 år sedan skulle ge samordningsvinster vad gäller kompetens, resurser, arbetssätt och utveckling. Dubbelarbete skulle minska genom att yrkesprofessioner och uppdrag samordnades. Strukturen skulle ge bättre och likvärdig vård och ge större möjligheter för patienter att få en fast vårdkontakt. Genom samarbetet mellan hälsocentralerna förväntades också ett bättre helhetsperspektiv i de ekonomiska frågorna. Målbilden man satte upp var bland annat att "skapa ett hållbart ledarskap med bättre ledningskraft och ett nära ledarskap som i sin tur ger förutsättningar för medarbetarna att kunna genomföra och utveckla arbetet på ett framgångsrikt sätt".

Ytterligare en målbild var att "öka möjligheterna för alla hälsocentraler i Skellefteå och Umeå att få så bra förutsättningar som det går både vad gäller bemanning och uppdrag i samverkan för patienters, medarbetares och organisationens skull och där goda exempel får spridas i en ständigt bättre - anda".

Dessvärre har vi efter denna omorganisation fått ett försämrat läge både vad gäller bemanning och ett nära ledarskap.

Med hänvisning till ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Tycker du att den målbild som sattes upp inför denna organisationsförändring av primärvården stämmer överens med den verklighet som är inom primärvården idag, med chefer som slutar, med bristen på bland annat allmänläkare, distriktssköterskor och psykologer?
- Och hur har det gått med det nära ledarskapet?
- Borde det inte vara dags att utvärdera denna organisationsförändring?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Hela hälso- och sjukvården har idag stora utmaningar med bemanningssituationen, utmaningar som inte enbart finns i Västerbotten utan i hela landet. Inom primärvården i Region Västerbotten uppkom bristen på egna anställda specialister i allmänmedicin flera år innan förändringen av chefsstrukturen, och utifrån den tid det tar att utbilda nya specialister krävs det många år innan en förbättring uppnås. Dagens marknad med bristsituationer i hela Norrland gör bemanningsföretagen till attraktiva arbetsgivare för läkare. Bristen på distriktssköterskor beror till stor del på konkurrens från kommuner och privata aktörer. Även psykologer är en yrkesgrupp där konkurrensen har ökat från andra arbetsgivare. I nya organisationen finns goda exempel på samarbete mellan hälsocentraler kring psykologresurser.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Verksamhetschefernas egna bedömningar är att DUGA-omorganisationen har resulterat i en stärkt ledningskraft. Verksamhetschefernas strategiska uppdrag och roll har tydliggjorts och gett utrymme för arbete på strategisk nivå. Det pågår mer gemensamt arbete kring rutiner och arbetssätt för att ge en mer jämlik vård.

Till skillnad från tidigare finns chefer med ansvar för daglig styrning på plats på hälsocentraler och mottagningar. Medarbetarna har tillgång till ett första linjens chefskap i högre grad än i tidigare organisation. Det var initialt svårt att tillsätta tjänsterna som avdelningschefer på grund av pensionsavgångar och lösningar med tillförordnande. Att omorganisationen sammanföll med belastning och restriktioner på grund av pandemin var en bidragande orsak till att det var en utmaning att komma in som ny chef. Dock är det vår bedömning att uppdraget och ansvaret som avdelningschef har tydliggjorts i och med omorganisationen. Det är dock utmanande att arbeta som chef i nuläget där bemanningssvårigheter, beroende av hyrpersonal, uppskjuten vård efter pandemin och höga förväntningar på tillgänglighet präglar vardagen. Insatser pågår för att stärka stödet till och kompetensen hos cheferna.

Uppföljning av organisationen och verksamheterna vid hälsocentralerna har visat att samarbete med bland annat sjukhus, socialtjänst och skola har förbättrats. Regionfullmäktige har för 2023 gett hälso- och sjukvårdsnämnden ett uppdrag att tillsammans med regionstyrelsen genomföra en översyn av primärvårdens styrning (beställning/hälsoval) likväl som dess drift. I denna översyn är omorganisationen (DUGA) av primärvården en självklar parameter att beakta."

Sedan, Birgitta Burström (L) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Elin Segerstedt Söderberg (M), Maria Lundqvist Brömster (L) två anföranden, Margaretha Löfgren (V) två anföranden, Ulf Wahllöf (M) två anföranden och Susanne Dufvenberg (S), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Ajournering

Fullmäktige ajournerar sig mellan kl. 12-13.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 53 Redovisning av motioner under beredning 2023**
RS 670-2023**Sammanfattning**

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning ska fullmäktige två gånger per år få information om motioner som är under beredning.

En förteckning över motioner under beredning har upprättats.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Redovisningen godkänns.

Beslut

Enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- §79 Redovisning av motioner under beredning, 2023
- Förteckning motioner under beredning april 2023

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 54 Svar på motion nr 11-2022 Länets folkhögskolor**
RS 1583-2022**Sammanfattning**

Hans-Inge Smetana (KD) har anmält motionen Länets folkhögskolor. I motionen föreslås att diskrimineringen av rörelsedrivna folkhögskolor upphör, att region Västerbotten upphör med att ge folkhögskolorna en klumpsumma att själv fördela, utan ersättningen ska baseras på utbildningsveckor, att storleken på mobilitetsersättning även i region Västerbotten hamnar på SKRs rekommendation, oavsett om studien företas i länet eller i annat län.

I motionssvaret redogörs för de omständigheter och förutsättningar som ligger bakom dagens modell för fördelning av medel och ambitionen att utöka anslaget.

Regionala utvecklingsnämnden har den 16 februari 2023, § 51, berett ärendet och föreslagit att regionfullmäktige beslutar att motionen ska anses besvarad.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Motionen ska anses besvarad.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Hans-Inge Smetana (KD) fyra anföranden, Rickard Carstedt (S) tre anföranden, Mattias Larsson (C) två anföranden, Nina Björby (S) två anföranden, Håkan Andersson (C), Nicklas Sandström (M), Max Fredriksson (KD), Agneta Hansson (V) och Maria Lundqvist Brömster (L).

Mattias Larsson (C), med stöd av Nicklas Sandström (M), Max Fredriksson (KD), Hans-Inge Smetana (KD) och Maria Lundqvist Brömster (L), yrkar bifall till motionen.

Agneta Hansson (V), med stöd av Rickard Carstedt (S) och Nina Björby (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att regionfullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nej-röst för bifall till motionen.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**Omröstningsresultat**

Med resultatet 43 ja-röster och 26 nej-röster, finner ordförande att fullmäktige beslutar enligt regionstyrelsens förslag till beslut. Se bilaga 1 till protokollet.

Beslut

Motionen ska anses besvarad.

Reservationer

Ledamöter och tjänstgörande ersättare i Kristdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för Mattias Larssons (C) mfl:s förslag.

Beslutsunderlag

- §56 Svar på motion nr 11-22 Länets folkhögskolor
- Motion nr 11-22 från Hans-Inge Smetana (KD). Länets folkhögskolor
- Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2023-02-16 § 51
- Motionsyttrande motion 11-2022 om regionens folkhögskolor

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 55 Redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2022
RS 451-2023

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har uppdraget av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för Region Västerbotten i de bolag som kan betraktas ha sin hemvist inom nämndens ansvarsområde utifrån det i bolagsordningen fastställda kommunala ändamålet.

Uppdraget är infört i reglemente för regionala utvecklingsnämnden.

I bilaga lämnas en redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2022, i enlighet med nämndens reglemente.

Redogörelsen överlämnas till regionstyrelsen då regionstyrelsen har att fullgöra uppdrag att utöva förstärkt uppsiktsplikt över Region Västerbottens nämnder, styrelser, helägda och delägda bolag.

Redogörelsen överlämnas även till regionfullmäktige för information.

Förslag till beslut

Informationen är delgiven.

Beslut

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- §75 Redogörelse för hur regionala utvecklingsnämnden utövat ägarrollen under 2022
- Regionala utvecklingsnämndens redogörelse för hur nämnden utövat ägarrollen under 2022

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 56 Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 Region Västerbotten**
RS 214-2023**Sammanfattning**

I enlighet med Region Västerbottens reglemente för intern kontroll ska regionstyrelsen i samband med årsredovisningen ta fram en tillsynsrapport för den samlade interna kontrollen i Region Västerbotten. I rapporten görs en bedömning av den interna kontrollen i Region Västerbotten som helhet med utgångspunkt i nämndernas tillsynsrapporter.

Samtliga nämnder gör för 2022 en bedömning att de har en acceptabel nivå av intern kontroll och det är också den samlade bedömningen för hela regionen. Det har skett en utveckling under året av arbetssätt men det finns ett fortsatt behov av utveckling.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 för Region Västerbotten godkänns.

Beslut

Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 för Region Västerbotten godkänns.

Beslutsunderlag

- §73 Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 Region Västerbotten
- Tillsynsrapport för intern kontroll 2022 Region Västerbotten, tjänsteskrivelse
- Tillsynsrapport for intern kontroll 2022 (Region Västerbotten)

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 57 **Interpellation nr 15-2023 från Nicklas Sandström (M). Vilka underlag har den rödgröna politiska majoriteten dolt för oppositionen?**
RS 490-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Revisionen i Region Västerbotten kritiserar ånyo starkt budgetprocessen som de menar saknar legitimitet och inte tar hänsyn till verkligheten. Revisionen går så långt att de dessutom den här gången menar att beredningen av budgeten var partisk och därmed bryter mot lagen då den rödgröna majoriteten tar sig möjlighet att censurera vilka förslag som ska gå vidare i beredningen. Det blir än mer allvarligt då hälso- och sjukvårdsdirektören med flera efterlyser politiska beslut för att klara budgeten men får inte dessa. Detta är något som Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna anser mycket allvarligt.

Mot bakgrund av detta behöver följande frågor ett besvarande från regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S);

1. Vilka underlag har den rödgröna politiska majoriteten dolt för oppositionen i samband med de senaste årens budgetprocesser?
2. Ser även du mycket allvarligt på revisionens kritik att budgeten saknar legitimitet, har en partisk beredning och att ledande tjänstepersoner efterlyser politiska beslut men får inte gehör för detta?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Under de senaste åren har det pågått ett arbete med att utveckla regionens budgetprocess. Detta är ett uppdrag som både den tidigare och nuvarande regiondirektören har arbetat med. Utifrån att regionernas förutsättningar gällande ekonomi och planering ständigt förändras så är det ett arbete som alltid är aktuellt. Ett exempel på detta är att vi tidigare år har sett stora vinster med att lägga en budget i juni men med dagens ekonomiska förutsättningar har det blivit allt svårare och är inte längre möjligt, vilket gör att budgetprocessen behöver ses över.

Vad gäller revisionens synpunkter så hänförs dem till det arbete som gjordes inför den då nya processen med de nya planeringsförutsättningar som framtagits med ett tydligt syfte att beskriva omvärldsfaktorer, regionens möjligheter och utmaningar. Planeringsförutsättningarna är inget politiskt dokument och enligt majoritetens syn på detta dokument så behöver det inte tas i politisk beredning. Det är, och ska vara, ett underlag när partierna jobbar med att ta fram sitt förslag till budget.

Med det dåvarande arbetet fanns det behov till avstämningar mellan tjänstepersoner och politiken hur budgetprocessen skulle utvecklas. Det samtalet bereddes både i regionstyrelsens arbetsutskott där samtliga partier har närvarorätt och det fanns även behov av avstämningar med majoriteten.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Det är viktigt att klargöra att vi med de planeringsförutsättningarna och den budgetprocess regionen har idag inte ser att det finns några utmaningar som är dolda för oppositionen och det ges väldigt god tid för partierna att arbeta med sina egna budgetförslag. En stor och tidskritisk faktor att få med i sin budgetprognos är ett korrekt skatteunderlag. Den utmaningen är lika stor för alla, oavsett majoritet eller opposition.

Det är alltid möjligt att utveckla och förbättra budgetprocessen och det bör vara öppet för diskussion kring dessa frågor. Det bör tydliggöras att de utmaningar regionen har inom såväl regional utveckling som hälso- och sjukvårdsnämnden inte kommer förändras med en annan budgetprocess."

Sedan, Nicklas Sandström (M) tre anföranden, Peter Olofsson (S) tre anföranden, Hans-Inge Smetana (KD), Petter Nilsson (SD) två anföranden, Ewa-May Karlsson (C), Maria Lundqvist Brömster (L), Anders Hettinger (KD), Mattias Larsson (C), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 58 **Interpellation nr 16-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur går arbetet med samers hälsa?**
RS 522-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Maria Kristoffersson (C) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"För två år sedan lade jag en motion om en digital tjänst för samers hälsa. Motionen ansågs besvarad på aprilfullmäktige 2022. Region Västerbotten har sedan dess tecknat avtal med Samiskt nationellt kompetenscenter för psykisk hälsa i Nordnorge, SANKS, för att samer i vårt län ska kunna söka vård där. SANKS har samisk språk- och kulturkompetens vilket vi inte kan erbjuda i Västerbotten ännu.

Avtalet är ett sätt att nå målen vi själva satt upp i den strategi som Region Västerbotten antog i februari 2020. Strategin slår fast att "God och nära vård med utgångspunkten att organisera vården utifrån befolkningens och patienternas behov, behöver inkludera även det samiska folkets behov i det kommande arbetet. Det kan handla om flexibla öppettider, digitala möjligheter och kontaktmöjligheter, men även om att stärka förtroende och trygghet genom samisk kulturförståelse. Digitala lösningar kan anpassas efter samiska behov. För samer i renskötelsen kan det underlätta att slippa resa till närmaste vård-/hälsocentral och i stället få träffa vårdpersonalen via digital teknik."

Samer är ett urfolk i Sverige, och har därför speciella kulturella rättigheter som även har betydelse för hälso- och sjukvården. För att kunna ge vård på lika villkor för det samiska folket krävs kunskaper om samer. Många av de problem som samer upplever i mötet med vården har sin grund i Sveriges koloniala historia. Historiska händelser har betydelse för samer som lever idag. En historia som till stora delar inte är berättad och som behöver synliggöras. Målet är alltså att vården blir mer tillgänglig, att samer känner sig förstådda när de söker vård, att de renskötande samer som flyttar mellan olika geografier får ökade möjligheter med en fast vårdkontakt som finns oavsett vart de befinner sig i renskötelseåret. En god och nära vård tillgänglig för alla samer.

Mina frågor till regionstyrelsens ordförande, Peter Olofsson, är därför:

1. Hur har arbetet gått?
2. Har resultatet av avtalet utvärderats?"

Peter Olofsson (S) har överlämnat interpellationen för besvarande till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S). Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Kunskapsnätverket för samisk hälsa startade som projekt 2017 efter flera års samverkan mellan regionerna Västerbotten, Norrbotten, Jämtland/Härjedalen och Dalarna. Förutom regionerna ingår även Sametinget, Svenska samernas riksförbund, Sáminuorra, Landsförbundet svenska samer, Riksorganisationen Samerna och Same Ätnam. Sedan 1 januari 2020 ingår Kunskapsnätverket för samisk hälsa i respektive regions ordinarie verksamhet. Kunskapsnätverket består av en huvudkoordinator och

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

sedan har respektive region en länskoordinator som arbetar för samisk hälsa. Det finns också en styrgrupp och en politisk referensgrupp.

Till grund för kunskapsnätverkets arbete ligger "Strategi för samiska hälsa – en hälso- och sjukvård som bidrar till en god och jämlik hälsa för samer 2020–2030" som antagits av medverkande regioner. Strategin är ett hjälpmedel för regionerna för att utveckla en språk- och kulturanpassad hälso- och sjukvård som tar hänsyn till språk, kultur, den samiska patientens livsvillkor och det samiska urfolksperspektivet. Strategin har fem delmål: Utbilda, utveckla, synliggöra, bredda kunskap och realisera.

Utbilda-Höjd kulturkompetens bland anställda inom hälso-och sjukvården

Kunskapsnätverket arbetar som ett stöd för att regionerna ska nå målet en kulturanpassad hälso-och sjukvård som aktivt bidrar till en god hälsa och en vård på lika villkor för det samiska folket i Sverige. Det innebär att fungera som en resurs för regionen och den samiska befolkningen. Exempel på arbete som kunskapsnätverket genomför/genomfört:

- producerat en e-utbildning i samisk kulturförståelse som finns tillgänglig i Lärande region, riktad främst till personal som arbetar med vård och hälsa. E-utbildningen uppdateras fortlöpande, nu senast med ett avsnitt om våld i nära relation i en samisk kontext. Vid förfrågningar erbjuder kunskapsnätverket skräddarsydda utbildningar i samisk kulturförståelse till olika verksamheter som ett komplement till e-utbildningen, senast besökt är Medicinskt centrum i Lycksele och under våren planeras besök hos Stressrehabiliteringen. Kunskapsnätverket informerar och föreläser även för olika myndigheter samt samverkar med vårdutbildningar, exempelvis Same-och urfolkshälsa vid Umeå universitet.

Utveckla-Nya arbetssätt och metoder för en språk-och kulturanpassad hälso-och sjukvård

- tagit fram ett likalydande avtal med Sanks i Norge (Samisk nasjonalt kompetansesenter psykisk helsevern og rus). Avtalet innebär att regionerna kan remittera patienter som har behov av språklig och kulturtillrättalagd vård. Avtalet omfattar även utbildning, auskultation, studiebesök och randning. Detta avtal revideras under våren 2023.

- finansierat utbildningar för samiska Mental health first aid instruktörer (MHFA – första hjälpen i psykisk hälsa) för att erhålla samisk kulturförståelse och ge utbildningar i en samisk kontext. Instruktörsutbildningen ger behörighet att organisera och utföra egna MHFA- kurser. Kunskapsnätverket i samarbete med de samiska instruktörerna och Svenska samernas riksförbund (SSR) ger kontinuerligt digitala MHFA-utbildningar till den samiska befolkningen (bland annat riktade erbjudande till sameföreningar och samebyar).

- samarbetar med MÄN (mfj.se) i en anonym stödchatt för samiska killar. Stödchatten riktar sig till samiska killar och unga män (10-25 år) och är öppen jämna tisdagar året runt. Volontärer som chattar med i stödchatten för samiska killar är själva samer. Det går att chatta på svenska och några av volontärerna kan också chatta på ett samiskt språk.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- delfinansierat översättningar till samiska språk i applikationen "Care to translate", som är en översättningsapp för vårdpersonal och patienter för att underlätta vårdmöten.
- genomfört arbetsmiljökonferenser " Hälsa för livet i Sveriges farligaste yrke – renskötseln" på fyra platser - Storuman, Östersund, Jokkmokk och Kiruna. Programmet omfattade verktyg och strategier vid psykisk ohälsa, verktyg och råd från fysioterapeut, grupputveckling inom samebyn och kurs i hjärtlungräddning. Som en fortsättning på detta har två samebyar kunnat ansöka om att delta i ett utvecklingsprogram för bättre sammanhållning och kommunikation som främjar hälsa och arbetsmiljön. Programmet startar under våren och leds av en utvecklingscoach med vana av att arbeta med samebyar och vårdenheter.
- genomfört en webinarieriserie på temat Hälsa för livet – verktyg och strategier vid psykisk ohälsa, Att läka förluster inom samisk kultur och identitet och verktygslåda för kroppen. Planerar för ett webinarium i maj riktad till kompetensnätverken för personal med samisk språk- och kulturkompetens i de olika regionerna.
- på uppdrag av Sanningskommissionen för det samiska folket tillhandahåller kunskapsnätverket psykosocialt stöd till samer som vill dela med sig av sin livshistoria.

Synliggöra-Samiska språk och kultur är närvarande och synliga i hälso-och sjukvården

- arbetar tillsammans med Nordens välfärdscenter med att ta fram ett screeningsverktyg för demens på tre samiska språk.
- inlett ett arbete med att översätta KAT-kittet till tre samiska språk i samarbete med LÄRA.KAT-kittet är ett samtalsverktyg för kognitiv affektiv träning som bidrar till att utveckla en ömsesidig god kommunikation om svåra och känsliga ämnen.
- lanserat en hemsida för att kunna föra en sammanhållen och tydlig kommunikation med våra målgrupper. Kunskapsnätverket för samisk hälsa, www.samiskhalsa.se

Breda kunskap-Samisk hälsoforskning och kunskapsutveckling för en jämlik hälsa främjas

- samverkan med regeringsuppdrag när det gäller rasism (Socialstyrelsen och MUCF) och genus och hälsa (Sametinget)
- samverkan med olika forskningsprojekt vid Umeå Universitet bl a Hälsa på lika villkor, Haldi, Våld mot samiska kvinnor
- medverkar i Forum för folkhälsa i Västerbotten

Realisera -Verka för ett nationellt kunskapscentrum för samisk hälsa

- för dialog med Sametinget kring detta.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

När det gäller Sanksavtalet så står det i avtalet att det ska ske en årlig utvärdering i maj/juni.

Med hänvisning till förra årets utvärdering så hade två patienter från Västerbotten remitterats till Sanks och fått vård av det nationella teamet till en kostnad av ca 40 000 kr. Vid avstämningsmötet fanns det ytterligare två inkomna remisser från Västerbotten som inte hade behandlats.

Kunskapsnätverket för samisk hälsa finns också på Facebook."

Sedan, Maria Kristoffersson (C) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S), Emma Lindqvist (MP), Lars Jakobsson (L), Harriet Hedlund (S) två anföranden, Kenneth Andersson (S) och Urban Lindström (S), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

**§ 59 Interpellation nr 17-2023 från Patricia Riselius (C). Hur kan Region Västerbotten öka rekryteringen av jobbonärer som personalresurs inom vården?
RS 523-2023**

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Patricia Riselius (C) får ställa en interpellation till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"Hela Sverige står inför stora utmaningar att fylla arbetsplatser med kvalificerad arbetskraft. Inom vården är varje person unik utifrån sina erfarenheter inom sitt kunskapsområde och sin specialitet. Förutom de teoretiska kunskaperna som ger legitimation och speciell behörighet finns arbetet likt ett hantverk under hela det yrkesverksamma livet.

Med vårt ökade välbefinnande förbättras vår hälsa. Vi lever längre och nu pågår till och med förändringar för att höja pensionsåldern. De flesta människor är nöjda med att gå i pension men ibland finns det en vilja att fortsätta vara verksam. Det finns en stolthet i att fortsätta arbeta och man vill kunna fortsätta finnas i sitt sociala nätverk och fortsätta växa med utmaningarna som arbetet ger. Man vill också kunna plocka russin ur kakan och bestämma över sin arbetstid, få ge av sin kompetens och yrkesrutin samtidigt som man får känna glädjen i att dela sin erfarenhet till den yngre generationen inom yrket. Människor inom vården tillhör, enligt min erfarenhet, ofta de som identifierar sig med sitt yrke även efter pension. Legitimationen hos tex läkare, tandläkare, sjuksköterskor, barnmorskor och psykologer finns ju kvar hela livet.

Nu när man säger att 70 är det nya 50 borde det finnas fler pensionärer som vill och kan jobba. Pensionsmyndigheten kallar den grupp som både arbetar och tar ut pension för jobbonärer. Det borde finnas en stor vinst för Region Västerbotten att behålla rutinerad personal med unik kompetens som kan vara flexibla med arbetstider när det behövs. Alla tjänar också på att den inarbetade kunskapen och rutinen får stanna kvar så länge som möjligt när det finns en vilja för det hos personalen.

Det finns en grupp människor där pension faktiskt innebär ofrivillig ensamhet och där en försämrad ekonomi kan påverka levnadsstandarden negativt. Det finns människor som faktiskt tycker att det är kul att gå till jobbet ibland, fast man har blivit pensionär. För dessa människor ger en fortsatt fot i arbetslivet ett välmående och motverkar psykisk ohälsa.

Det blir en vinst för vården, en vinst för arbetsplatsen, en vinst för de anställda och inte minst, en vinst för patienten. En vinst för Region Västerbotten!

Mina frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. Hur ser samarbetet ut mellan Region Västerbotten och regionens jobbonärer idag?
2. Görs några aktiva försök att attrahera pensionerad personal att jobba kvar?
3. Hur ser detta i så fall ut och hur fungerar det?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

"Under 2022 hade hälso- och sjukvårdsförvaltningen totalt 407 tillsvidareanställda personer som fyllt 65 år och som fortsatt arbetar kvar i sitt yrke. Utöver dessa arbetade totalt 496 personer som fyllt 67 år eller mer som visstidsanställda kvar inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Region Västerbotten står inför stora utmaningar med en åldrande befolkning och ett ökat vårdbehov samtidigt som vi har brist på personal, framför allt inom vissa yrkesgrupper i hälso- och sjukvården. Vi ska därför arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare för både yngre och äldre medarbetare så att vi får behålla värdefull kompetens så länge som möjligt.

Seniora medarbetare och personer över 67år används som personalresurs inom hälso- och sjukvården på olika sätt, beroende på deras kompetenser och erfarenheter. Många pensionärer har en lång yrkeserfarenhet inom hälso- och sjukvården och kan därför vara väldigt värdefulla resurser för att stödja och avlasta befintlig personal. De kan även bidra med sin erfarenhet och kunskap för att förbättra vårdens kvalitet genom att delta i utbildningar, utvecklingsprojekt eller som handledare/mentorer. Detta kan ge en win-win-situation där pensionärer kan fortsätta att arbeta inom sin profession och samtidigt avlasta bristen på personal inom vården. I möjligaste mån ska regionen vara flexibel och öppen för behov av individuella lösningar för medarbetare önskar arbeta kvar i organisationen även efter att de fyllt 67år.

Våra verksamheter i regionen arbetar aktivt med att på olika sätt söka individuella lösningar för medarbetare i syfte att förlänga deras yrkesverksamma liv. I medarbetarsamtalen finns frågeställningar rörande områden "Ett längre arbetsliv" där följande frågeställningar riktar sig till medarbetare 60 år och äldre. Syftet med frågorna är att arbetsgivaren ska få en bättre bild om vilka förutsättningar som kan behövas för ett bra och längre arbetsliv för medarbetarna.

Sammanfattningsvis så är seniora medarbetare en viktig del för vår förmåga att försörja våra verksamheter med kvalificerad arbetskraft och ett utpekat strategiskt åtgärdsområde inom regionens kompetensförsörjningsstrategi. Åtgärder som identifieras inom området Seniora medarbetare:

- Ökad flexibilitet för chefer att kunna erbjuda individuella lösningar för medarbetare i syfte att förlänga deras yrkesverksamma liv.
- Handledningsuppdrag, inklusive handledarutbildning, erbjuds till seniora medarbetare (55 år och äldre) för att ta tillvara seniorers kompetens och säkerställa systematisk kunskapsöverföring.
- Fortsatt samarbete med Umeå universitet för att genom studier/forskning kunna öka kunskapen i organisationen om hur olika faktorer och åtgärder påverkar förutsättningarna för ett längre arbetsliv och förståelse för ett åldersmedvetet förhållningssätt.
- Säkerställa en strategi för generationsväxling i verksamheten för att trygga kunskapsöverföring.
- Utveckla en modell för mentorskap i senior kompetens. Seniora medarbetare (55 år och äldre), oberoende av yrke, kan utgöra mentorer för av verksamheten utsedda adepter. "

Sedan, Patricia Riselius (C) tre anföranden, Peter Olofsson (S) tre anföranden, Liv Granbom (M) och Birgitta Burström (L), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 60 **Interpellation nr 18-2023 från Håkan Andersson (C). Att föda i Norge, ett alternativ för kvinnor i fjällvärlden?**
RS 613-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Håkan Andersson (C) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Möjligheten för inlandets kvinnor att föda i Norge togs upp i samband med att Hälso- och sjukvårdsnämnden tog politiskt beslut att förlossningen i Lycksele ska hållas stängd till dess att den på ett patientsäkert sätt kan återstarta. Ifall en havande kvinna åker över till Norge för att föda kommer hon nog att få hjälp. Detta baserat på Nordens öppna gränser och att vi har generella samarbeten. Det innebär dock inte att den födande kvinnan nödvändigtvis tas emot med öppna armar.

Möjligheten att föda i Norge är inget som havande i fjällvärlden informeras om. För att det ska bli ett realistiskt alternativ borde vi väl ha ett formaliserat samarbete med regionens norska motsvarighet? Dessutom borde de havande mödrarna informeras om möjligheten och vad det innebär.

Mina frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. Anser du att det i dagsläget är ett realistiskt och trovärdigt alternativ, för kvinnor i fjällvärlden att föda i Norge?
2. Kan du tänka dig att formalisera samarbete med regionens norska motsvarighet?
3. På vilka sätt tycker du att havande i fjällvärlden bör informeras om möjligheten att föda i Norge?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Som interpellanten anför är det fritt för alla nordiska medborgare att söka akutvård i annat nordiskt land.

Region Västerbotten har inte upprättat något specifikt avtal med sjukhuset i Mo i Rana. Ett sådant avtal förutsätter att vi avtalar om ett visst garanterat antal förlossningar till Norge vilket är omöjligt då vi inte har möjlighet att styra blivande mammor till att förlösas där. Mo i Rana sjukhuset är informerade om att Lycksele BB för närvarande är stängt och att det i teorin kan komma någon födande från Sverige. Gravida som skulle kunna få en kortare resväg till förlossningen är de från Tärna/Hemavan. Övriga har de facto kortare resväg till Umeå eller Skellefteå.

I övrigt är ambulanssjukvården upplysta om att det är möjligt att åka till Mo i Rana om man bedömer att det skulle gå snabbare än att transportera till kusten. En begränsning gällande transporter är att ambulansflyget ej kan landa på deras flygplats och att vår helikopter för närvarande inte kan ta med kuvös.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Mödravården i Södra Lappland vet att det är möjligt att föda i Norge men ser utmaningar då det innebär en administrativ utmaning att följa upp födseln och barnet i olika journalsystem, vilket de blivande föräldrarna in formeras om.

Riskbedömning av vilka som kan åka till Mo i Rana görs innan förlossningen startar. Men precis som i Lycksele kan även en normalförlossning sluta med ett barn som måste transporteras till en klinik med neonatalkapacitet.

Då ingen neonatalavdelning finns i Mo i Rana och om barnet efter födseln skulle behöva akut eftervård måste det transporteras till Bodö, vilket i sig är ytterligare en utmaning kopplat till patientsäkerhet."

Sedan, Håkan Andersson (C) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden och Jonas Karlberg (V), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 61 **Interpellation nr 19-2023 från Nicklas Sandström (M). Kommer majoriteten gå vårdens chefer till mötes om behovet av politiska prioriteringar?**
RS 662-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"I revisionsrapport nr 10/22 Fördjupad granskning personalkostnader år 2022 står följande "Flera av cheferna anser att det behövs politiska prioriteringar och strukturella förändringar för att verksamheterna ska klara sina budgetar. Cheferna anser att verksamheterna redan genomfört de effektiviseringar som är möjliga att genomföra på verksamhetsnivå. Hälso- och sjukvårdsdirektören och intervjuade områdeschefer instämmer med verksamhetscheferna om att det krävs politiska beslut om prioriteringar och utbudsbegränsningar för att verksamheterna ska klara sina uppdrag inom befintliga budgetar."

Alltså är signalen från alla chefer i sjukvården att de inte kommer att kunna göra något mer för att nå en ökad tillgänglighet och en förbättrad ekonomi. Det krävs enligt dem politiska beslut.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

1. Delar du verksamhetschefer, områdeschefer samt hälso- och sjukvårdsdirektörens beskrivning av att det inte går att göra något mer för att nå ökad tillgänglighet och en budget i balans?
2. Delar du bilden av att det krävs politiska beslut och prioriteringar och utbudsbegränsningar?
3. Varför har inte beslut om prioriteringar inom hälso- och sjukvården presenterats för allmänheten och den politiska oppositionen tidigare?
4. Anser du att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska klara att hålla den av regionfullmäktige beslutade budgeten?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Ett för hälso- och sjukvårdsnämnden övergripande mål är att bedriva sin verksamhet inom den tilldelade ekonomiska ramen och ambitionen är att uteblivna effekter i åtgärdsplaner ska omsättas till nya åtgärder. Att förbättra tillgängligheten är ett kontinuerligt arbete som ständigt är i fokus.

Uppföljning om aktuellt läge för ekonomi, tillgänglighet och personal görs vid varje sammanträde för att nämnden ska vara uppdaterade. Om hälso- och sjukvårdsnämnden gör bedömningen att nämnden inte kan klara uppdraget inom angivna budgetramar kommer regionfullmäktige att uppmärksammas om det. Hälso- och sjukvårdsnämnden har vid ett flertal tillfällen de senaste åren informerat regionfullmäktige om nämndens ekonomiska utmaningar utifrån fullmäktiges uppdrag.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Ansvar gentemot patienterna enligt hälso- och sjukvårdslagen innebär att det i vissa delar av verksamheten är extra utmanande att kombinera minskade personalkostnader och samtidigt erbjuda en god vård. Det är dock inte samma sak som att det inte går att göra något mer för att nå ökad tillgänglighet och ekonomi i balans, vilket alltid är högt prioriterat.

Den högspecialiserade vårdens snabba kostnadsdrivande utveckling är ekonomiskt utmanande, till det kommer utmaningen med den demografiska utvecklingen där befolkningen blir äldre med allt större vårdbehov samtidigt som tillgången på arbetskraft minskar. Bemanningsproblematiken är utmanande och kompetensförsörjning är en av Region Västerbottens viktigaste strategiska frågor för framtiden. Att kunna behålla, utveckla och attrahera kompetenser är en avgörande förutsättning för att Region Västerbotten som organisation ska klara sitt uppdrag.

De senaste årens påverkan av pandemin har resulterat i att stora delar av sjukvården står inför en besvärlig situation med långa vårdköer och väntande patienter. Tydligt är också att personalen är trött efter tre slitsamma år. Efter pandemin ses en starkt ökad efterfrågan på vård. Dels beroende på ökade infektioner utifrån att befolkningen under två år utsatts för liten smitta, dels utifrån att vård försenats då många dröjt med att söka behandling av rädsla för att få covid, eller för att vården haft begränsad tillgänglighet.

Utifrån det ansträngda ekonomiska läget kommer det var nödvändigt att i verksamheten ta fram förslag för prioriteringar, diskutera utbudsbegränsningar för att nämnden ska klara verksamheten inom befintlig budgetram. I de flesta fallen är det prioriteringar som beslutas i verksamheten i linjen men det kan innebära prioriteringar som kräver politisk förankring eller beslut. Viktigt är dock att inte bara fokusera på att minska kostnaderna för att få en budget i balans, det är nog så viktigt att öka intäkterna och se till att fler får den vård de är i behov av. Ambitionen är självklart att prioriteringar ska vara transparenta och väl kommunicerade till såväl oppositionen som invånarna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har arbetat aktivt för en hållbar ekonomi under flera år. För hälso- och sjukvårdsnämnden togs en omfattande omställningsplan fram på totalt 528 miljoner kronor för åren 2020–2022 med åtgärder. Planens riktning för effektiviseringsarbete var väl kommunicerat.

Det som under perioden inträffade var att nämndens verksamheter sedan inledningen av 2020 präglats av pandemin men också senaste året av krigsutbrottet i Ukraina och en hög inflation. All verksamhet har påverkats. Vården har hanterat Covid-19-relaterade vårdtillfällen samtidigt med ett omställningsarbete med prioriteringar för att upprätthålla vård i sin helhet. Samtidigt har omfattande vaccinationer genomförts.

Detta tillsammans med uppskjuten vård, fortsatt testning, pandemirelaterad vård och ökad sjukfrånvaro gör att sjukvården fortsatt påverkats av pandemin. Situationen har också påverkat ekonomin och framtagna åtgärdsplaner. Analyser, jämförelser och prognoser försvårades."

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Sedan, Nicklas Sandström (M) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) tre anföranden, Kjell Bäckman (V) två anföranden, Max Fredriksson (KD) två anföranden, Jonas Karlberg (V) och Harriet Hedlund (S), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 62 **Interpellation nr 20-2023 från Anton Bergström Nord (M). Köerna till BUP bryter ner och kraschar familjer**
RS 663-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Anton Bergström Nord (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"I ett reportage som Expressen gjort beskriver mammor bland annat en från Västerbotten hur det är att fastna i långa vårdköer till BUP, Västerbotten låg sämst till i landet i Expressen sammanställning. [\[1\]](#) En röd tråd är att många helt saknar stöd i väntan på vård och efter utredning följer fler flaskhalsar som tär på familjerna.

En av mammorna som journalisten pratat med är Malin från Umeå. Malins son fick vänta i över tre år att komma till BUP. Malin beskriver där hon som mamma försöker hålla ihop en ohållbar situationen i väntan på hjälp. Hon är sedan ett år tillbaka sjukskriven för utmattningsyndrom.

Hon beskriver också en besvikelse även när hennes son väl fick komma till BUP. Han fick efter ett samtal med en läkare en diagnos och mediciner. Familjen uppger till Expressen att man inte har erbjudits några andra insatser.

Liknande fall finns tyvärr gott om och i en enkätundersökning gjord av riksförbundet Attention säger ungefär hälften av alla föräldrar som har barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar att de är eller har varit sjukskrivna på grund av utmattningsyndrom.

Köerna är ett svek nog men köerna i sig ska inte behöva innebära sjukskrivning och familjer som kraschar i det här länet.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden Anna-Lena Danielsson (S);

1. Vilket stöd erbjuds familjer när de fastnar i de långa vårdköer inom BUP?
2. Anser du att regionen gör tillräckligt för att undvika att familjer fastnar i långa vårdköer utan stöd där vårdnadshavare slits ut i väntan på vård?

[\[1\] https://www.expressen.se/mama/mamaliv/mammornas-egna-berattelser-koerna-till-bup-bryter-ner-och-kraschar-familjer/](https://www.expressen.se/mama/mamaliv/mammornas-egna-berattelser-koerna-till-bup-bryter-ner-och-kraschar-familjer/)

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Barn och ungas psykiska hälsa är ett av de områden den politiska majoriteten särskilt kommer prioritera den kommande mandatperioden. Västerbotten ska vara ett län där barn och unga har goda och trygga uppväxtvillkor. För att det ska vara möjligt krävs främjande och förebyggande arbete samt en god samverkan med kommuner och andra aktörer för att tidigt kunna ge stöd och hjälp, både för att minska lidandet hos

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

barn, unga och dess anhöriga, men även för att minska antalet som behöver specialiserad psykiatrisk vård, vilket är Barn- och ungdomspsykiatriens (BUP) uppdrag.

Flera insatser görs, för att i ett tidigt skede, möta barn och ungdomar som inte mår bra. Under april 2021 startades Kontaktcenter barn och ungas psykiska hälsa Västerbotten. På kontaktcenter jobbar psykiatrisjuksköterskor och kuratorer med psykiatrisk kunskap. De gör en strukturerad intervju med sökande för att kunna bedöma vilken hjälp personen behöver och vilken vårdnivå som är aktuell.

Den sökande får också en inbokad tid hos den aktuella instansen. Verksamheten uppskattas då barn och ungdomar som mår dåligt får snabb kontakt med vården och hamnar hos rätt instans för vidare stöd och behandling. Kontaktcentret erbjuder även digitala föräldrautbildningar för vanligt förekommande svårigheter. Hälsocentraler och sjukstugor i södra Lappland kan erbjuda familjer dessa digitala föräldragrupper. Under 2022 gjorde kontaktcenter 1492 medicinska bedömningar och triagerade de sökande vidare till första linjen och BUP. 71 % av de sökande fick en medicinsk bedömning inom 3 dagar. Kontaktcenter kan idag inte uppnå att 100 % av sökande får en medicinsk bedömning inom 3 dagar då alla pappersremisser från skolan skickas via post och de inkommer till kontaktcenter efter 3 dagar. Antalet remisser från skolan var 624 stycken under 2022.

Om kontaktcentret bedömt att barnet ska triageras till BUP så är det BUP som har ansvaret. Det betyder att det är till BUP man vänder sig om barnets mående försämras. När det gäller ett barn som är triagerat till primärvården och primärvården har gjort insatser men behov av specialistnivå finns, så ska primärvården remittera till BUP. Så fort BUP gjort bedömning av barnet så ligger ansvaret på BUP. Många gånger fortsätter primärvården att träffa familjen till dess att BUP bedömt patienten. BUP har olika prioriteringar beroende på sökorsak. När det gäller tex ätstörningar och depression så prioriteras denna patientgrupp före exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) vilket innebär att ett barn med NPF kan få vänta ganska länge i kö till ett första besök. I vissa fall fortsätter primärvården kontakten till dess att BUP gjort sin bedömning, och i vissa fall kan familjen klara sig utan kontakt i väntan på BUPs bedömning, i den övergången kan det se lite olika ut.

En arbetsgrupp är tillsatt som ska arbeta med frågan under 2023 gällande att ett barn ska ha möjlighet till kontakt på båda vårdnivåerna i det fall det är det bästa för barnet.

Det arbetas ständigt med att ta emot så många barn och ungdomar som möjligt för en första bedömning på BUP. Arbetssätt och flöden ses över för att se hur effektivisering kan göras utan att göra avkall på kvaliteten. Statistik visar att inflödet av remisser/nya ärenden har ökat för varje år sedan 2017. Framst handlar det om en ökning av neuropsykiatriska frågeställningar. Samtidigt visar siffror att fler barn och ungdomar har haft besök på BUP under åren 2021–2022 jämfört med 2019–2020. Detta trots att närvarotiden 2022 är på samma nivå som 2019. På grund av det fortsatt stora inflödet så minskar inte köerna, även om BUP alltså tar emot fler besök. En upphandlingsprocess gällande neuropsykiatriska utredningar är klar och under hösten 2022 har det börjat remitteras till externa aktörer för sådana utredningar. Det kommer att bidra till att minska väntetiderna.

Det är många som har ansvar för att våra barn och unga ska må bra. HLT (Hälsa, lärande och trygghet) är en samverkan mellan förskola/skola, socialtjänst och hälso-

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

och sjukvårdens första linje för barn och unga med psykisk ohälsa för att tidigt fånga upp de som behöver stöd. Primärvårdens första linje har en utbildningssatsning för att höja kompetensen och förbättra den vård och behandling som barn och vuxna får inom första linjen. Regionen har även tagit fram ett 11-punktsprogram för barn och ungas psykiska hälsa som ska bli en överenskommelse tillsammans med länets kommuner för att förebygga och främja barn och ungas psykiska hälsa genom ett systematiskt och likvärdigt arbete i hela länet."

Sedan, Anton Bergström Nord (M) tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L), Britt-Louise Eriksson (S), Ewa-May Karlsson (C), Max Fredriksson (KD) och Hans Brettschneider (MP) två anföranden, yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 63 **Interpellation nr 21-2023 från Lars Jakobsson (L). IVF-
verksamheten vid NUS**
RS 677-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Lars Jakobsson (L) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Regionen har i många år anlitat Livio för att bedriva den IVF-vård man inte har egen kompetens att sköta. Nu har Regionen efter en sorglig process, genom att försvåra för den verksamhet som fungerat väl, återigen upphandlat IVF-verksamheten av Livio. Men nu får verksamheten inte längre bedrivas i lokaler vid NUS. Till saken hör att Livio flyttade in i sina nuvarande verksamhetsanpassade lokaler i augusti 2021. Med hänvisning till ovanstående ställer jag följande fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna - Lena Danielsson:

- Varför har den politiska majoriteten krånglat till det för verksamheten på detta sätt genom att först inte i tid gå ut med upphandling och sedan när upphandling är klar tvinga bort verksamheten från NUS, där den naturligt hör hemma?"

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) har överlämnat interpellationen för besvarande till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S). Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Ärendet om att nuvarande avtal med fertilitetskliniken LIVIO löpte ut den 31/12 2022 lyftes till HSN som ärende 970-2021 vid nämndens möte den 29/3 2022. Efter bedömning, dialoger och återremiss blev beslutet i HSN i maj 2022 att upphandling skulle inledas. En upphandlingsprocess enligt Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) tar i snitt 10-12 månader, inkluderat tid för frågor och överklaganden. Med beslutsdatum 24:e maj 2022 och ett avtal på plats i april -23 har upphandlingsarbetet tagit förväntad tid och hade inte kunnat ske snabbare.

Gällande varför de befintliga lokaler som nyttjas på NUS idag inte kan användas ligger i en juridisk bedömning. Den juridiska bedömningen lyder: *Idag erbjuder avtalad leverantör privatfinansierade fertilitetsbehandlingar i regionens lokaler. En leverantör som driver verksamhet i regionens lokaler har en fördel jämfört med andra företag på marknaden genom tillgång till lokaler och utrustning som finansierats av regionen. Att regionen tillåter att leverantören nyttjar regionens lokaler för privatfinansierade behandlingar strider mot kommunallagen (2017:725) 2 kap. 8§ som stadgar att individuellt riktat stöd till enskilda näringsidkare endast får lämnas om det finns synnerliga skäl."*

Den juridiska bedömningen fanns med i framtagandet av upphandlingsunderlaget och har utgjort villkor i upphandlingen. Detta har således varit en känd förutsättning för de som inkommit med anbud varav LIVIO nu har tilldelats uppdraget."

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Sedan, Lars Jakobsson (L) tre anföranden, Peter Olofsson (S) två anföranden och Kjell Bäckman (V) två anföranden, yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 64 **Interpellation nr 23-2023 från Maria Kristoffersson (C). Hur jobbar regionledningen för att få fram fler tandläkare?**
RS 685-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Maria Kristoffersson (C) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Folktandvården har brist på tandläkare både i inlandet och vid kusten och många västerbottningar känner sig oroade över vad som händer med folktandvården¹. Det finns exempel från kliniken i Sorsele som idag är bemannad kortare perioder vilket gör att de främst tar emot barn och ungdomar samt äldre med tandvårdsstöd. Vuxna behandlas idag i Malå och Lycksele, men just nu undersöks inga vuxna i Sorsele. Akuttandvård hanteras av närliggande kliniker i mån av plats men Sorseles befolkning kan behöva åka till Lycksele, en resa på 14 mil enkel väg för att få tandvård. Vid folktandvården i Vindeln har tandsköterskor fått specialutbildning för att kunna göra provisoriska fyllningar, de assisterar också tandhygienisterna så att de ska hinna med fler patienter per dag. Nu kommer liknande berättelser in, kommun för kommun, där det saknas tandläkare.

Mina frågor till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. Hur ser planerna ut för folktandvården i Västerbotten?
2. Hur arbetar regionen för tandvården med ambitionen om en likvärdig vård från kust till fjäll?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Folktandvården Västerbotten står, liksom övriga norrlandslän, inför stora utmaningar vad gäller växande köer och brist på tandläkare. Med nuvarande nationella tandvårdssystem klarar inte Folktandvården att rekrytera tillräckligt med personal. Mot denna bakgrund genomfördes under 2022 en genomgripande behovsanalys i Folktandvården, med inspel från en fjärdedel av alla medarbetare och med vidarebearbetning i Folktandvårdens ledning.

Utifrån behovsanalysen arbetar Folktandvården Västerbotten nu med en femårig omställningsplan 2023-2028. Målet är att skapa en balans mellan uppdrag och resurser i syfte att erbjuda medarbetare en bättre arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter, samtidigt som patienter får tillgång till en mer jämlik, tillgänglig och högkvalitativ tandvård. Att kunna behålla personal är helt avgörande för att komma ur den nedåtgående trenden. När personal finns att tillgå i tillräcklig omfattning och Folktandvården inte längre behöver prioritera tandvård inom tandvårduppdraget kan tillgängligheten till tandvård öka även på mindre orter.

De privata tandklinikerna utgör en omfattande och mycket viktig del av länets tandvård både med den kompetens och de resurser de besitter. Bland de privata tandklinikerna finns ett visst intresse att bedriva tandvård för barn och unga vuxna. Sedan lagen om valfrihetssystem, Hälsoval allmäntandvård för barn och unga vuxna 3–23 år i

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Västerbotten, infördes i januari 2022 har tio tandkliniker i Västerbotten anslutit sig och har avtal med regionen. Regionen har kontakter och undersöker möjligheter till mer samarbete med de privata tandklinikerna.

Privata tandläkare har uttryckt tveksamheter till att ingå i Hälsoval tandvård med hänvisning till att ersättningen bedömdes understiga faktisk kostnad. Inför 2023 beslutade regionfullmäktige om en utökad tandvårdsbudget, kapitationsersättningen höjdes med dryga 23 procent. Detta för att skapa bättre förutsättningar för de privata tandklinikerna men också för regionens folktandvård att arbeta för god tandhälsa inom målgruppen.

De privata tandklinikerna har även framfört önskemål om att kliniken ska få möjlighet att välja patienter, tex i form av familjetandvård där barnets föräldrar också är patient hos samma tandläkare. Grunden i Lagen om valfrihet är att den enskilde har rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som upphandlande myndighet har tecknat avtal med. Det är därför inte förenligt med lagen att tandkliniker som ingår i Hälsovalet tillåts välja sina patienter, regionen kan därför inte tillmötesgå detta önskemål.

När det gäller frågan om kostnadsfri tandvård upp till 23 år anges det i tandvårdslagen att Folktandvården ska svara för regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med det år då de fyller 23 år. Det är således inte valbart att inte ge kostnadsfri tandvård upp till 23 års ålder. Det finns alltid behov av prioriteringar vilket blir extra viktigt vid resursbrist. Utifrån nuvarande lagstiftning måste prioritering inom gruppen barn och unga vuxna 0–23 år baseras på de individuella vårdbehoven och kan inte kopplas till ålder. Hänsyn behöver tas till att personer upp till 23 år inte omfattas av det statliga tandvårdsstöd som för övriga vuxna. Detta på grund av att i lagens mening har personer upp till 23 år rätt till gratis tandvård."

Sedan, Maria Kristoffersson (C) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S), Per Sandström (M) två anföranden, Maria Eriksson (KD), Margaretha Löfgren (V) två anföranden, Petter Nilsson (SD) två anföranden och Karin Malmfjord (S) två anföranden, yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 65 **Interpellation nr 24-2023 från Hans-Inge Smetana (KD).**
Folktandvårdens utmaningar
RS 686-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Hans- Inge Smetana (KD) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"Att folktandvården står inför stora utmaningar har vi sett under några år. Dels problem med personalförsörjning av tandläkare men också resursproblem.

Folktandvårdens grunduppdrag är barnens tandhälsa och när man nu inte klarar utmaningarna att ta hand om barnen minskar möjligheten att skapa intäkter med vuxna patienter.

En av utmaningarna är att vi har kostnadsfri tandvård upp till 23 års ålder. Dels har man en undanträngningseffekt för att kunna skapa egna intäkter men också att vi får en tandläkarflykt som vill ha utmaningar i arbetet.

Under senare tid har det uppkommit diskussioner att de privata tandläkarna inte ansluter sig till LOV inom barntandvården. Men mig veterligt är tandläkarna missnöjda med upplägget och kan inte lastas för FTV:s misslyckande.

Det finns många orsaker till att ingen vill ansluta sig till LOV och att t o m några tar barn gratis där man har föräldrarna som kunder för att slippa ansluta sig till LOV. Det har i media också blossat upp en tråkig debatt om hur man ser på varandras ansvar.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande fråga till Anna-Lena Danielsson;

- Är det Socialdemokraternas, Vänsterns och Miljöpartiets åsikt att problemet med barntandvården ligger oss privattandläkarna?.
- Om regionen behöver hjälp av privattandläkarna, vad avser majoriteten att göra för att närma sig privattandläkarna?
- Hur avser majoriteten handskas med den undanträngningseffekt kostnadsfri tandvård upp till 23 innebär?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Folktandvården Västerbotten står, liksom övriga norrlandslän, inför stora utmaningar vad gäller växande köer och brist på tandläkare. Med nuvarande nationella tandvårdssystem klarar inte Folktandvården att rekrytera tillräckligt med personal. Mot denna bakgrund genomfördes under 2022 en genomgripande behovsanalys i Folktandvården, med inspel från en fjärdedel av alla medarbetare och med vidarebearbetning i Folktandvårdens ledning.

Utifrån behovsanalysen arbetar Folktandvården Västerbotten nu med en femårig omställningsplan 2023-2028. Målet är att skapa en balans mellan uppdrag och resurser i syfte att erbjuda medarbetare en bättre arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter, samtidigt som patienter får tillgång till en mer jämlik, tillgänglig

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

och högkvalitativ tandvård. Att kunna behålla personal är helt avgörande för att komma ur den nedåtgående trenden. När personal finns att tillgå i tillräcklig omfattning och Folktandvården inte längre behöver prioritera tandvård inom tandvårduppdraget kan tillgängligheten till tandvård öka även på mindre orter.

De privata tandklinikerna utgör en omfattande och mycket viktig del av länets tandvård både med den kompetens och de resurser de besitter. Bland de privata tandklinikerna finns ett visst intresse att bedriva tandvård för barn och unga vuxna. Sedan lagen om valfrihetssystem, Hälsoval allmäntandvård för barn och unga vuxna 3–23 år i Västerbotten, infördes i januari 2022 har tio tandkliniker i Västerbotten anslutit sig och har avtal med regionen. Regionen har kontakter och undersöker möjligheter till mer samarbete med de privata tandklinikerna.

Privata tandläkare har uttryckt tveksamheter till att ingå i Hälsoval tandvård med hänvisning till att ersättningen bedömdes understiga faktisk kostnad. Inför 2023 beslutade regionfullmäktige om en ökad tandvårdsbudget, kapitationsersättningen höjdes med dryga 23 procent. Detta för att skapa bättre förutsättningar för de privata tandklinikerna men också för regionens folktandvård att arbeta för god tandhälsa inom målgruppen.

De privata tandklinikerna har även framfört önskemål om att kliniken ska få möjlighet att välja patienter, tex i form av familjetandvård där barnets föräldrar också är patient hos samma tandläkare. Grunden i Lagen om valfrihet är att den enskilde har rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som upphandlande myndighet har tecknat avtal med. Det är därför inte förenligt med lagen att tandkliniker som ingår i Hälsovalet tillåts välja sina patienter, regionen kan därför inte tillmötesgå detta önskemål.

När det gäller frågan om kostnadsfri tandvård upp till 23 år anges det i tandvårdslagen att Folktandvården ska svara för regelbunden och fullständig tandvård för personer till och med det år då de fyller 23 år. Det är således inte valbart att inte ge kostnadsfri tandvård upp till 23 års ålder. Det finns alltid behov av prioriteringar vilket blir extra viktigt vid resursbrist. Utifrån nuvarande lagstiftning måste prioritering inom gruppen barn och unga vuxna 0–23 år baseras på de individuella vårdbehoven och kan inte kopplas till ålder. Hänsyn behöver tas till att personer upp till 23 år inte omfattas av det statliga tandvårdsstödet som för övriga vuxna. Detta på grund av att i lagens mening har personer upp till 23 år rätt till gratis tandvård."

Sedan, Hans-Inge Smetana (KD) två anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) två anföranden, Jonas Karlberg (V) två anföranden, Susanne Dufvenberg (S), Hans Brettschneider (MP) och Anders Hettinger (KD), yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 66 **Interpellation nr 25-2023 från Per Boström (KD).**
Kostnadsökningar för vägnätet
RS 688-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Per Boström (KD) får ställa en interpellation till regionala utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S), med lydelsen;

"I samhället ser vi nu stora kostnadsökningar. Inflationen har varit onormalt hög och inom flertalet områden är kostnadsökningarna betydligt högre än andra. Vilket slår extra hårt på vissa typer av verksamheter.

T.ex. inom underhåll och etablering av vägar ser vi utmaningar i tillgång och stora materialprisökningar på bitumen, det råmaterial som används vid asfaltering. Kostnader för bitumen kan direkt kopplas till kostnader för åtgärdsplanen i Regionens Länstransportplan som antogs 2 December 2021.

I Länstrafikplanen står att finna att fördelningen av medel i åtgärdsplan utgörs till 44 % av vägåtgärder. Totalt 463,8mkr. Åtgärder för Gång och cykelväg motsvarar 26 %, 274mkr. Detta gäller för perioden 2022-2033. Dessa stora summor påverkas direkt av prisutvecklingen och tillgång på bl.a bitumen.

Som exempel kan nämnas att Skellefteå kommun för 2022 hade inom det kommunala vägnätet en underhållsskuld på 300 miljoner kronor. 2023 beräknas den underhållsskulden ökat till 417 miljoner kronor, på mindre än ett år. Merparten av den enorma ökningen i underhållsskulden motsvaras av kostnadsökningar på materialet bitumen samt generell inflation.

Vi Kristdemokrater gör gällande att dessa negativa effekter i kostnadsökningar även drabbar Region Västerbottens vägnät.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Rickard Carlstedt (S):

- Har Regionen utifrån inflation och materialpriser gjort någon beräkning av kostnadsökningar för underhåll och etablering av vägar?
- Hur hanterar Regionen estimerade kostnadsökningar gällande underhåll av vägar?
- Kommer Regionen att kunna följa upprättad åtgärdsplan enligt Länstransportplan 2022-2033?"

Svaret som lämnas skriftligt har följande lydelse;

"Region Västerbotten har regeringens uppdrag att planera för den regionala transportinfrastrukturen. I Region Västerbottens uppdrag som länsplaneupprättare ingår att ta fram en regional plan för transportinfrastruktur som anger den gemensamma strategiska inriktningen för hur länets transportinfrastruktur ska utvecklas och bidra till att de transportpolitiska målen uppnås. Länsplanen är en del av den statliga infrastrukturplaneringen och visar på investeringar i transportsystemet. Länsplanerna gäller i tolv år men revideras vart fjärde år efter direktiv från regeringen.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Länsplanen innehåller investeringar på statliga regionala vägar, det så kallade länsvägnätet, statlig medfinansiering till den regionala kollektivtrafikmyndigheten för kollektivtrafikinvesteringar på väg samt medfinansiering till kommuner för bland annat miljö-, cykel-, gång- och trafiksäkerhetsåtgärder.

Länsplanerna kompletteras av nationell plan som tas fram av Trafikverket. Nationell plan innehåller investeringar i det europavägnätet samt nationella järnvägsspår. Nationell plan innehåller även medfinansiering till regional spårburen kollektivtrafik, drift- och underhåll, miljöåtgärder, reinvesteringar med mera.

Trafikverket ansvarar för vidmakthållandet på länets vägar såsom drift- och underhåll, bärighetsåtgärder, rekonstruktioner med mera. Vägnätet är i stora delar ålderstiget och inte heller byggt för dagens trafikmängder eller tunga fordon. Vägnätet utsätts också för en hel del påfrestningar som till exempel olyckor eller översvämningar. Nedbrytningstakten går snabbare än det finns utrymme att göra åtgärder i vägsystemet varför prognosen tyvärr är att underhållsskulden kommer att öka framgent.

I den beslutade nationella planen återfinns den största satsningen någonsin på järnvägssystemet, både avseende utveckling och vidmakthållande. Regeringen har dock i budgeten för 2023 omfördelat en mindre del av järnvägsunderhållet, 750 miljoner kronor, till vägunderhåll. Därutöver avsätter regeringen ytterligare 250 miljoner kronor till vägunderhåll. Så totalt sett ökar medlen till vägunderhåll med 1 miljard kronor.

Kriget i Ukraina har haft stor inverkan på såväl stigande priser som utmaningar i materialförsörjningskedjorna. Försörjningssituationen och långa ledtider har påverkat hur många åtgärder Trafikverket kunnat genomföra. Prisutvecklingen för infrastrukturinvesteringar har sedan underlagen till den nationella planen togs fram varit mycket kraftig, men utvecklingen har mot slutet av år 2022 bromsat in. Trafikverkets anslag räknas upp med pris- och löneomräkningar som beslutas av regeringen och detta omfattar även länsplanernas tilldelade medel. Prisutvecklingen innebär en avsevärt ökad risk för förseningar och senareläggningar i genomförandet av objekt i planerna, eller behov av ökade medel för att kunna genomföra innehållet i planerna.

Underhåll och investeringar i nya vägar genomförs och bekostas inom ramen för Nationell transportplan. Region Västerbotten har inte tagit fram några egna kalkyler för de kostnadsökningarna som vi ser kopplat till underhåll av befintligt vägnät samt anläggande av nya vägar men följer noga den utveckling som sker.

När det gäller anläggandet av nya vägar och åtgärder på det nationella vägnätet i länet har vi inte fått några indikationer på senareläggning eller inbromsning av projekt. Vad gäller reinvesteringar på det regionala vägnätet finns givetvis en betydande risk att underhållssulden ökar, speciellt då på det finmaskiga vägnätet. Vi har ännu ej fått redovisat för oss hur den extra miljard som omfördelats från järnvägs- till vägunderhåll kommer länet till gagn men detta är under bevakning vi bedriver ett påverkansarbete där vi trycker länets behov kopplat till bla skogsindustrins behov.

Regionen kommer att kunna följa upprättad åtgärdsplan enligt Länstransportplan 2022-2023."

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Sedan, Per Boström (KD) fyra anföranden, Rickard Carstedt (S) tre anföranden, Emma Lindqvist (MP) och Anders Hettinger (KD) yttrat sig, förklaras debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 67 Upprop****Sammanfattning**

Upprop förrättas. Närvarande ledamöter framgår av sidorna 1-2 i protokollet.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 68 Allmänhetens frågestund****Sammanfattning**

Enligt regionfullmäktiges arbetsordning har allmänheten möjlighet att ställa frågor med anledning av årsredovisningen.

Ingen fråga ställs och ordförande förklarar frågestunden avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 69 Revisorernas information till fullmäktige med anledning av revisionsberättelse 2022

Sammanfattning

Ordförande i revisionen Edward Riedl (M), informerar fullmäktige om revisionens arbetsformer samt årsredovisningen.

Revisionens arbete sker på uppdrag av fullmäktige. Revisionen identifierar saker och ting utifrån risk och väsentlighet, och har till sin hjälp ett revisionskontor som utför granskningar. Revisionen för en kontinuerlig dialog med nämnderna kring de brister som uppmärksammas och ordnar även seminarier med ansvariga tjänstemän kring olika frågor.

Gällande årsrapporten konstaterar revisionen att 2022 har varit tuff med tanke på pandemin och att belastningen på sjukvården fortsatt har varit hög. Hög inflation och ökade kostnader är yttre faktorer som vidare påverkat verksamheten. När revisionen summerar de granskningar som gjorts under 2022 konstateras att det finns brister kring ottydliga ansvarsförhållanden i den strategiska styrningen, och att det främst är rollfördelningen mellan styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden som skapar en del problem. Vidare beskrivs att det finns ett bristande tjänstemannastöd och politiken behöver fundera på ytterligare kompetenser runt den politiska ledningen. Revisionen ser även ottydigheter i förvaltningarna och bedömningen är att dessa brister är i sådan omfattning att det är svårt för politiken att styra, och detta gäller framförallt i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Revisionens samlade bedömning är att regionens nämnder har genomfört verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Revisionen riktar kritik mot svag styrning och kontroll men anser även att styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningarna ska få ansvarsfrihet och tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Avslutningsvis informeras om de fördjupade granskningar som är på gång. För närvarande pågår granskningar inom följande områden;

- ekonomistyrning
- personal- och kompetensförsörjningen
- regionvården
- samverkan med kommunerna kring multisjuka äldre

Överläggning

Under överläggningen ställer Petter Nilsson (SD), Maria Kristoffersson (C), Ewa-May Karlsson (C), Anders Hettinger (KD) och Patricia Riselius (C) frågor till revisionen.

Beslut

Informationen är delgiven.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 70** **Region Västerbottens årsredovisning 2022**
RS 400-2023**Sammanfattning**

Förslag till årsredovisning 2022 för Region Västerbotten har upprättats. Regionstyrelsens samlade bedömning av måluppfyllelsen är en sammanvägning av den bedömning som styrelser och nämnder har lämnat.

I rapporten framgår att utmaningarna med kompetensförsörjning är fortsatt stora inom flera områden. Detta i kombination med periodvis ökad korttidsfrånvaro innebär färre öppna vårdplatser, ökade väntetider och försämrad arbetsmiljö. Beroendet av inhyrd personal fortsätter.

Av de tolv regionmål som fullmäktige antagit för verksamheten är bedömning att fem mål helt uppfylls, sex mål delvis uppfylls och ett mål inte uppfylls. Precis som året innan är det målet att Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa som inte uppfylls. Det beror till stor del på att hälsofrämjande och förebyggande arbete prioriterats ner på grund av pandemin. Av de fyra finansiella mål som fullmäktige antagit är bedömningen att tre mål inte uppfylls och att ett mål, Skuldsättningsmålet, uppfylls. Av de tolv regionmålen för verksamheten bedöms måluppfyllelsen totalt vara till största del god. De finansiella målen når dock inte upp till målnivån för året. Den sammanvägda bedömningen är att Region Västerbotten under 2022 delvis uppfyller de fastställda målen för en god ekonomisk hushållning.

Region Västerbotten redovisar för året ett resultat på minus 202 miljoner kronor. Jämfört med budget är avvikelserna minus 379 miljoner kronor. Störst negativ påverkan har finansnettot men även verksamhetens nettokostnader är högre än budgeterat. Regionen har för 2022 antagit en plan som innehåller åtgärder på 164 miljoner kronor. Bedömningen är planen uppnås till 68 procent.

Verksamhetens budgetavvikelse uppgår till:

Nämnd	Budgetavvikelse
Regionstyrelsen	+ 122 mkr
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-199 mkr
Regionala utvecklingsnämnden	-23 mkr
Folkhögskolestyrelsen	+ 1 mkr
Patientnämnden	+ 1 mkr
Revisionen	0

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Regionstyrelsens positiva avvikelsen beror främst på lägre kostnader för fastighetsunderhåll, sjukresor och effektivt förvaltade elavtal. Hälso- och sjukvårdsnämndens negativa avvikelse beror till stor del på personalkostnader och för regionala utvecklingsnämndens del förklaras avvikelsen huvudsakligen av reservering för befarade underskott i de två kollektivtrafikbolagen Länstrafiken i Västerbotten AB och Norrtåg AB.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Årsredovisning 2022 godkänns.

Överläggning samt förslag till beslut under sammanträdet

Under överläggningen yttrar sig Peter Olofsson (S) sju anföranden, Nicklas Sandström (M) åtta anföranden, Jonas Karlberg (V) nio anföranden, Ewa-May Karlsson (C) tre anföranden, Petter Nilsson (SD) nio anföranden, Hans-Inge Smetana (KD) två anföranden, Emma Lindqvist (MP) tre anföranden, Maria Lundqvist Brömster (L) två anföranden, Rickard Carstedt (S) fem anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) tre anföranden, Ulf Björk (S) tre anföranden, Kjell Bäckman (V) tre anföranden, Andreas Löwenhök (M), Karin Malmfjord (S), Carina Sundbom (C) fyra anföranden, Urban Lindström (S), Maria Kristoffersson (C) två anföranden, Elmer Eriksson (M) tre anföranden, Mahmoud Al-Turk (S), Ulf Wahllöf (M), Anders Hettinger (KD), Håkan Andersson (C), Max Fredriksson (KD) tre anföranden, Margaretha Löfgren (V), Lars Jakobsson (L), Hans Brettschneider (MP) tre anföranden, Per Boström (KD) och Johan Söderling (S).

Peter Olofsson (S), med stöd av Jonas Karlberg (V), Emma Lindqvist (MP), Anna-Lena Danielsson (S), Ulf Björk (S), Kjell Bäckman (V), Karin Malmfjord (S), Urban Lindström (S), Mahmoud Al-Turk (S), Margaretha Löfgren (V), Johan Söderling (S) och Rickard Carstedt (S), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag till beslut.

Nicklas Sandström (M), med stöd av Hans-Inge Smetana (KD), Maria Lundqvist Brömster (L), Andreas Löwenhök (M), Carina Sundbom (C), Maria Kristoffersson (C), Elmer Eriksson (M), Ulf Wahllöf (M) och Anders Hettinger (KD), yrkar bifall till årsredovisningen och följande tillägg:

- Att bedömningen är att god ekonomisk hushållning ej har uppnåtts för år 2022
- Att regionstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt och i samverkan med verksamheten ta fram en budgetprocess som avspeglar verksamheternas uppdrag, budget, behov, horisontella samt vertikala prioriteringar som harmoniserar med beprövad erfarenhet och vårdprogram. Den nya budgetprocessen ska dessutom vara garanterat opartisk utifrån förvaltningslagens principer om saklighet och opartiskhet och därmed att den hålls åtskild från den politiska beredningen.
- Att regionstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen håller en tillräcklig kvalitet. Det bör bland annat finnas dokumenterade riskanalyser som visar att förslag på budgetar och åtgärder är möjliga att genomföra.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

- Att regionstyrelsen får i uppdrag säkerställa att verksamheterna blir delaktiga i beredningen av budgetar och arbetet med att föreslå prioriteringar. Att fullmäktige förtydligar att målsättningen med kostnadsreduktionen av administrativa tjänster inom regionen är minst 100 anställda.
- Att det sker ett omtag med arbetet med hur regionen ska nå en ekonomi i balans genom att fokus riktas på analys och åtgärd per förvaltning i vilka kostnadsposter som har stora budgetavvikelser.
- Att regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder arbeta fram, utöver de av tidigare fullmäktigeuppdragen, ytterligare nödvändiga kostnadsreducerande åtgärder för återrapportering till Regionstyrelsen

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta att godkänna årsredovisningen för 2022 och finner att fullmäktige bifaller detsamma.

Därefter frågar ordförande om fullmäktige bifaller eller avslår Nicklas Sandström (M) mfl:s tilläggsyrkanden och finner att fullmäktige avslår desamma.

Omröstning begärs. Fullmäktige godkänner följande beslutsgång;

Ja-röst för avslag på tilläggsyrkandena.

Nej-röst för bifall till tilläggsyrkandena.

Omröstningsresultat

Med resultatet 43 ja-röster och 27 nej-röster finner ordförande att fullmäktige beslutar att avslå Nicklas Sandströms mfl:s tilläggsyrkanden. Se bilaga 2 till protokollet.

Beslut

Årsredovisning 2022 godkänns.

En redaktionell ändring görs på sidan 31 i årsredovisningen, där 5,1 miljoner ändras till 5,1 miljarder.

Reservationer

Närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare i Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för egna tilläggsyrkanden.

Beslutsunderlag

- §72 Region Västerbottens årsredovisning 2022
- Yrkande från M KD C L - Årsredovisning för år 2022 ver 230404
- Region Västerbotten årsredovisning 2022

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

**§ 71 Ansvarsfrihet för Region Västerbottens
förtroendepersonorganisation 2022**
RS 732-2023

Sammanfattning

Regionens revisorer har granskat den verksamhet som regionstyrelsen, övriga nämnder och beredningar bedrivit under år 2022.

Revisionen bedömer sammantaget att regionstyrelsen, övriga nämnder och beredningar i Region Västerbotten i allt väsentligt genomförde sina verksamheter på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vidare görs bedömningen att räkenskaperna, med undantag för redovisningen av leasing, i allt väsentligt är rättvisande samt att den finansiella redovisningen är framtagen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Revisionen bedömer att folkhögskolestyrelsen och måltidsnämnden i Skellefteå i huvudsak hade en tillräcklig intern kontroll, medan regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden inte hade en tillräcklig intern kontroll.

Gällande fullmäktiges finansiella mål gör revisionen bedömningen ett mål uppnås och tre mål inte uppnås. Regionen uppnår målet om att låneskulden, exklusive pensionskulden, högst fick uppgå till 30 procent av skatteintäkter och generellastatsbidrag. Utfallet för detta mål var 18 %.

Målet om att styrelser och nämnder skulle redovisa ett utfall som minst motsvarar budgeterat resultat uppnås ej, då styrelsen och nämnderna tillsammans hade ett underskott mot budget på 97 mkr. Målet om att 50 procent av pensionsåtagandet skulle vara finansierat år 2022 uppnås ej då utfallet var 48 %. Målet om att självfinansieringsgraden av investeringar skulle vara minst 100 procent uppnås ej då utfallet var 32 %.

Gällande verksamhetsmål görs bedömningen att resultaten för folkhögskolestyrelsen och måltidsnämnden var förenliga med fullmäktiges mål. För regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden var resultaten inte förenliga med fullmäktiges verksamhetsmål.

Mot bakgrund av att regionen har ett underskott och svaga resultat för fullmäktiges finansiella mål och verksamhetsmål gör revisionen bedömningen att regionen inte uppnår de mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisionen tillstyrker att fullmäktige godkänner årsredovisningen för 2022 samt beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen, övriga nämnder och beredningar samt enskilda ledamöter i dessa organ 2022.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**Förslag till beslut**

Regionfullmäktige beslutar:

Ansvarsfrihet beviljas för följande organ samt enskilda ledamöter i dessa organ 2022;

- A. Regionstyrelsen
- B. Hälsa- och sjukvårdsnämnden
- C. Regionala utvecklingsnämnden
- D. Folkhögskolestyrelsen
- E. Patientnämnden
- F. Måltidsnämnden i Skellefteå
- G. Fullmäktigeberedningarna för folkhälsa och demokrati

Beslutsgång

För att säkerställa beslutsförheten provas varje instans var för sig.

Då ordförande och 1:e vice ordförande är jäviga i ansvarsprövningen av regionstyrelsen tar 2:e vice ordförande Anna-Karin Nilsson (M) över ordförandeskapet på den punkten.

Beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Ansvarsfrihet beviljas för följande organ samt enskilda ledamöter i dessa organ 2022;

- A. Regionstyrelsen
- B. Hälsa- och sjukvårdsnämnden
- C. Regionala utvecklingsnämnden
- D. Folkhögskolestyrelsen
- E. Patientnämnden
- F. Måltidsnämnden i Skellefteå
- G. Fullmäktigeberedningarna för folkhälsa och demokrati

Anmälan om jäv

Ledamöter och ersättare i berörda nämnder, styrelsen och fullmäktigeberedningar 2022 deltar ej i beslutet om ansvarsfrihet i de delar det gäller dem själva.

Beslutsunderlag

- Revisionsberättelse för år 2022
- Bilagor till revisionsberättelsen 2022

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 72 Generell instruktion till ombud på bolagsstämmor**
RS 453-2023**Sammanfattning**

Enligt aktiebolagslagen ska ett aktiebolag varje år hålla ordinarie bolagsstämma (årsstämma). Bolaget kan även hålla extra bolagsstämma. Region Västerbotten företräds på årsstämman av ett ombud som utses av fullmäktige.

Regionstyrelsen och Regionala Utvecklingsnämnden utövar ägarrollen i enlighet med reglementena och ska tillvarata Regionens intressen vid bolagsstämmor. Dessa generella instruktioner ska gälla som utgångspunkt och minimikrav med möjlighet för Regionstyrelsen och Regionala Utvecklingsnämnden att komplettera eller anpassa vid behov.

Instruktionerna har tidigare fastställts årligen men föreslås nu gälla under mandatperioden.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar

Bilagd generell instruktion för ombud på bolagsstämmor antas, med giltighet till och med utgången av år 2026.

Överläggning och förslag till beslut under sammanträdet

Då ordförande är jävig övertar 2:e vice ordförande Anna-Karin Nilsson (M) ordförandeskapet.

Under överläggningen yttrar sig Håkan Andersson (C) två anföranden, Rickard Carstedt (S) och Peter Olofsson (S).

Håkan Andersson (C) yrkar att styrelsen ska utgå från punkt 5

Rickard Carstedt (S), med stöd av Peter Olofsson (S), yrkar på följande tillägg;

"en årlig prövning av behov att revidera generella instruktioner för ombud på bolagsstämma bör inarbetas i de regionövergripande rutinerna för ägarstyrning".

Peter Olofsson (S), med stöd av Håkan Andersson (C), yrkar bifall till regionstyrelsens förslag samt att punkt 5 i den generella ägarinstruktionen, gällande huruvida styrelsen ska utgå från texten eller ej, återremitteras för ytterligare beredning.

Beslutsgång

Ordförande frågar om fullmäktige kan besluta om att anta den generella instruktionen för ombud på bolagsstämmor och finner att fullmäktige bifaller förslaget.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Därefter frågar ordförande om fullmäktige bifaller Rickard Carstedts tilläggsyrkande och finner att fullmäktige godkänner detsamma.

Därefter frågar ordförande fullmäktige om punkten 5 i ägarinstruktionen ska beslutas om idag eller återremitteras, och finner att fullmäktige beslutar att återremittera punkt 5, gällande huruvida styrelsen ska utgå från texten eller ej, i ägarinstruktionen.

Beslut

Bilagd generell instruktion för ombud på bolagsstämmor, med giltighet till och med utgången av år 2026, antas, med undantag av att punkt 5 i ägarinstruktionen, gällande huruvida styrelsen ska utgå från texten eller ej, återremitteras för ytterligare beredning.

En årlig prövning av behov att revidera generella instruktioner för ombud på bolagsstämma bör inarbetas i de regionövergripande rutinerna för ägarstyrning.

Anmälan om jäv

Närvarande ledamöter och ersättare i berörda bolagsstyrelser 2022 deltar ej i handläggningen av ärendet och beslutet (framgår av sidorna 1-2 i protokollet).

Beslutsunderlag

- §74 Generell instruktion till ombud på bolagsstämmor
- Tjänsteskrivelse - Generell instruktion till ägarombud på bolagsstämmor
- Generell instruktion för ombud på bolagsstämma
- Ordförandebeslut i RUN, Yttrande över förslag till generell instruktion till ombud inför bolagsstämma

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 73** **Valärenden 2023**
RS 64-2023**Sammanfattning**

Inför regionfullmäktige har följande valärenden inkommit;

Entlediganden

Olle Markgren (C) Byske, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som nämndeman i Hovrätten.

Greger Lindqvist (S) Dorotea, har blivit entledigad från sitt uppdrag som nämndeman i Förvaltningsrätten.

Fredrik Jansson (S) Skelleftehamn, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som nämndeman i Hovrätten.

Robert Nerdal (S) Norsjö, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som nämndeman i Hovrätten.

Philip Westin (MP) Umeå, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i Patientnämnden.

Isak Burman (MP) Skellefteå, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ersättare i Regionfullmäktige.

Ulf Eriksson (C) Vännäs, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ersättare i Länsstrafiken AB valperioden 2023-2026.

Robert Winroth (M) Umeå, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i regionfullmäktige och ersättare i regionala utvecklingsnämnden.

Peter Olofsson (S) Obbola, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som fullmäktigeledamot i Svenskt Ambulansflyg.

Gunnar Fransson (M) Bureå, har blivit entledigad från sitt uppdrag som nämndeman i Förvaltningsrätten.

Jeanette Berggren (S) Norsjö, har inkommit med en avsägelse från sitt uppdrag som ledamot i Demokratiberedningen.

Fyllnadsval

Nämndeman i Hovrätten, istället för Fredrik Jansson (S);
Lilliann Carlsten (S), Skellefteå

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Nämndeman i Förvaltningsrätten, istället för Elin Nejne (S):
Ebba Bergqvist (S), Umeå

Nämndeman i Förvaltningsrätten, istället för Kjell Norén (S):
Egon Andersson (S), Burträsk

Nämndeman i Förvaltningsrätten, istället för Greger Lindqvist (S):
Leif Karlsson (S), Slussfors

Nämndeman i Kammarrätten, istället för Christer Eriksson (S):
Greger Lindqvist (S), Dorotea

Ledamot i Patientnämnden, istället för Philip Westin (MP):
Mårten Johansson (MP), Lycksele

Ersättare i styrelsen för Länstrafiken AB, istället för Ulf Eriksson (C):
(Valperioden: Tiden från 2023 års ordinarie bolagsstämma intill slutet av 2026 års ordinarie bolagsstämma)

Carina Sundbom (C), Skellefteå

Ersättare i Regionala Utvecklingsnämnden, istället för Robert Winroth (M):
Alireza Mosahafi (M), Umeå

Ledamot i fullmäktige i kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, istället för Peter Olofsson (S):
Anna-Lena Danielsson (S), Lycksele

Val

Styrelsen för AC-Net Externservice AB

(Valperioden: Tiden från 2023 års ordinarie bolagsstämma till 2024 års ordinarie bolagsstämma eller till av styrelsen dessförinnan insatt extra bolagsstämma)

Ledamöter (2)
Rickard Carstedt (S), Burträsk

Jens Wennberg (L), Skellefteå

Vice ordförande
Rickard Carstedt (S)

Ombud vid bolagsstämma (1)
Peter Olofsson (S), Obbola

Ersättare för ombud vid bolagsstämma (1)
Birgitta Burström (L), Skellefteå

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**Styrelsen för AC-Net Internservice AB**

(Valperioden: Tiden från 2023 års ordinarie bolagsstämma till 2024 års ordinarie bolagsstämma eller till av styrelsen dessförinnan insatt extra bolagsstämma)

Ledamöter (4)

Lennart Holmlund (S), Umeå

Evelina Fahlesson (S), Skellefteå

Anette Lindgren (M), Skellefteå

Hans-Inge Smetana (KD), Vännäs

Ordförande

Lennart Holmlund (S)

Vice ordförande

Anette Lindgren (M)

Ombud vid bolagsstämma (1)

Peter Olofsson (S), Obbola

Ersättare för ombud vid bolagsstämma (1)

Nicklas Sandström (M), Umeå

Förslag till beslut

Valberedningens förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar:

Valberedningens förslag till entlediganden, fyllnadsval och val godkänns.

Om inte annat anges i valberedningens förslag börjar valperioden omedelbart.

Beslut

Enligt Valberedningens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Valbetänkande inför fullmäktige 25-26 april 2023, reviderat 25 april

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 74 Interpellation nr 22-2023 från Anna Ackemo (M). När kommer BB i Lycksele att öppnas upp igen?
RS 678-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 44-2023) har medgett att Anna Ackemo (M) får ställa en interpellation till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S), med lydelsen;

"BB i Lycksele har varit stängt sedan slutet av förra året. Än så länge finns det inga skarpa besked om när en nyöppning kan komma att ske igen. De besked som finns idag är snarare tvärtom, att beslut dröjer allt mer.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

1. När kommer BB i Lycksele att öppna upp igen?
2. Vilka åtgärder har och avser den politiska rödgröna majoriteten att vidta för att tidigarelägga ett återöppnande?"

Svaret som lämnas skriftligen har följande lydelse;

"Regionfullmäktiges beslut om att regionen ska ha tre förlossningsenheter står fast. Det finns en total politisk enighet kring denna fråga. Denna situation har sin grund i att det är svårt att klara av bemanningen utifrån utmaningarna hälso- och sjukvården har med kompetensförsörjning. Det är i dagsläget oklart när Lycksele BB kan öppna igen. Ambitionen är dock att det ska ske under hösten 2023.

Mot bakgrund av en oberoende utredning beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) i februari att gå ut och upphandla BB-verksamheten i Lycksele som helhet. Upphandlingsprocessen är i full gång, just nu bereds upphandlingsunderlag som kommer att gå ut för annonsering efter sommarsemesterperioden. Enligt tidplanen kommer HSN att besluta om vilken leverantör som tilldelas uppdraget i november. Det går inte att påskynda upphandlingsprocessen som är styrd av lagen om offentlig upphandling (LOU).

Parallellt pågår processen med andra åtgärder beskrivet i den handlingsplan som tagits fram gällande säkrad barnmorskebemanning. För Lycksele BB är det framför allt åtgärden att bygga upp och implementera den så kallade Lyckselemodellen, vilket handlar om att införa barnmorskeledd förlossning. Verksamheten i Lycksele arbetar intensivt för att få denna modell till stånd och gör allt för att modellen ska vara på plats så snart som möjligt. Personalen är involverad i att göra Lycksele BB mer anpassad för att arbeta med barnmorskeledd förlossning. Under den tid som verksamheten är stängd görs ombyggnationer för bättre anpassade lokaler och för att göra dem mer attraktiva. Verksamheten ska göra studiebesök hos annan verksamhet som arbetar med barnmorskeledd förlossning och har även genomgått kompetenshöjande utbildningar under våren.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Kontinuerlig avstämning sker med förvaltningsledning och nämnden informeras vid varje sammanträde om progressen framåt, både gällande upphandling och andra åtgärder. Detta är ett led i att få kontroll på att arbetet fortskrider enligt plan."

Sedan, Anna Ackemo (M), tre anföranden, Anna-Lena Danielsson (S) tre anföranden, Anton Bergström Nord (M) två anföranden, Maria Kristoffersson (C), Max Fredriksson (KD) två anföranden, Petter Nilsson (SD) två anföranden, Maria Lundqvist Brömster (L) två anföranden, Ewa-May Karlsson (C), Hans-Inge Smetana (KD) två anföranden, Kjell Bäckman (V) två anföranden och Karin Malmfjord (S), yttrat sig, förklarar debatten avslutad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26**§ 75 Handlingar för kännedom****Beslut**

Informationen är delgiven.

Beslutsunderlag

- Beslut, Ny ledamot och ersättare för ledamot i regionfullmäktige, avgången ledamot Katarina Jonsson
- Beslut, Ny ersättare för ledamot i regionfullmäktige, avgången ersättare Birgitta Ståhl
- Beslut, Ny ersättare för ledamot i regionfullmäktige, avgången ersättare Matilda Nordén Fällman
- Grundläggande granskning 3/2022, Revisorernas bedömning och rapport, Granskning av Patientnämnden år 2022
- Grundläggande granskning 4/2022, Revisorernas bedömning och rapport, Granskning av Folkhögskolestyrelsen år 2022
- Fördjupad granskning nr 6/2022, Revisorernas bedömningar och rapport, Granskning av budgetprocessen
- Fördjupad granskning nr 7/2022, Revisorernas bedömningar och rapport, Strategisk kompetensförsörjning
- Revisorernas bedömningar, Granskning av FVIS-programmet inkl revisorernas rekommendationer och instruktioner för yttrande
- Fördjupad granskning nr 8/2022, Granskning av FVIS-programmet år 2022
- Fördjupad granskning nr 9/2022, Granskning av ekonomistyrning FVIS-programmet år 2022
- Revisorernas bedömningar, Granskning av personalkostnader år 2022
- Rapport, Fördjupad granskning nr 10/2022, Granskning av personalkostnader år 2022
- Grundläggande granskning 6/2022, Fullmäktiges beredningar år 2022

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 76 **Fråga nr 5-2023 från Maria Kristoffersson (C). När får vi fler
barnmorskor att jobba med förlossningar?**
RS 614-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 45-2023) har medgett att Maria Kristoffersson (C) får ställa en fråga till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) med lydelsen;

"Det råder inte en brist på barnmorskor, det råder brist på goda arbetsvillkor. Tänk dig att du erbjuds två jobb. På det ena skulle du visserligen få viktiga och spännande arbetsuppgifter, men du vet samtidigt att du måste jobba treskift och att det ofta är så stressigt att du inte hinner äta under arbetspassets åtta timmar. Det andra jobbet är kanske lite tråkigare, men du jobbar å andra sidan kontorstider, kan äta lunch och kanske till och med förkovra dig. Vilket väljer du? Det borde kanske inte komma som en chock för arbetsgivare att många väljer det lugnare jobbet – och att fler barnmorskor därför söker sig till mödravårdscentralerna än till sjukhusens kroniskt krisande förlossningsavdelningar och fullbelagda BB. För att barnmorskestudenter ska vilja söka jobb på förlossningen vill de bland annat ha möjlighet att ta rast, få ett introduktionsprogram och möjlighet till kombinationstjänst med halva tiden på förlossningen och halva på mödravårdscentral.

När mödravårdscentralernas personal går in och jobbar vissa pass på förlossningen, avlastar de sjukhusanställda som inte måste ta alla obekväma pass. Och dessutom bidrar det till kontinuitet för de födande och MVC-anställda bibehåller förlossningskompetensen. Det pågår ett arbete inom CFOG att göra detta. Vi har idag olika organisation, i Skellefteå är mödravårdspersonal organiserad under CFOG på sjukhuset, i Umeå och Södra Lappland ligger mödravården under primärvården.

Min fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson, är därför:

1. När får vi fler barnmorskor att jobba med förlossningar?"

Svaret som lämnas har följande lydelse;

"För att öka antalet förlösande barnmorskor pågår flera arbeten, både fortsätta jobba för att anställa barnmorskor på vakanta tjänster, utbilda fler av den egna personalen till barnmorskor liksom arbeta med en gemensam enhet för barnmorskor i regionen. Arbetet med gemensam organisation är just nu i skedet att ta fram risk- och konsekvensanalyser för förändringen både från primärvården där mödravården finns organiserade just nu och från Centrum för obstetrik och gynekologis sida där förlossningen finns placerad. Synpunkter på framtagna risk och konsekvensanalys ska nu dialogiseras med och synpunkter inhämtas från personalen. Det är viktigt att detta hanteras i laga ordning för förankring och för att personalen skall bli delaktiga i processen. En sådan här organisationsförändring behöver vidare samverkas med fackliga parter innan förändringen kan beslutas och genomföras. Det är i nuläget inte möjligt att säga när denna förändring kan implementeras."

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

Sedan, Maria Kristoffersson (C) och Anna-Lena Danielsson (S), yttrat sig, anses frågan vara besvarad.

Regionfullmäktige

Sammanträdesdatum
2023-04-25--26

§ 77 **Fråga nr 6-2023 från Nicklas Sandström (M). Tror du på minskning av administrationen genom endast pensionsavgångar?**
RS 694-2023

Sammanfattning

Regionfullmäktige (§ 45-2023) har medgett att Nicklas Sandström (M) får ställa en fråga till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S), med lydelsen;

"I VK den 5 april menar regionstyrelsens ordförande, Peter Olofsson (S), att den nyligen beslutade reduktionen av 120 tjänster inom administration för att nå en besparingseffekt på 100 mkr med påbörjad verkan 2023 ska ske enligt följande " Besparingarna ska inte göra någon arbetslös, utan i stället kommer tjänsterna minska genom pensionsavgångar och anställningsstopp."

Det är inte helt olik hur hanteringen av omställningsplanen hanterades. Där krävdes det att man skulle minska med 400 tjänster för att nå uppsatt effekt. Trots det lovade Olofsson att " ...att ingen anställd kommer att sägas upp." Effekten av det var att antalet anställda i stället ökade. Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande enkla fråga till ordförande Peter Olofsson (S);

1. Tror du på allvar, trots erfarenheterna från den misslyckande omställningsplanen, att det går att nå en minskning av antalet administrativa tjänster med en effekt av 100 mkr genom pensionsavgångar och anställningsstopp?"

Svaret som lämnas har följande lydelse;

"Det är en stor utmaning att klara fullmäktigeuppdraget att minska på administrativa uppgifter utan att då äventyra uppdraget att dra ner på vårdskulden efter en pandemi. Den erfarenhet som finns bland annat från Norrbotten där de hade en process som byggde på en konsultrapport om kraftig minskning av administrativ personal har lett till stora problem och har i en rapport kraftigt ifrågasatts vilket är något vi försöker undvika. Majoriteten i Region Västerbotten ser att det är viktigt att vi inte uttalar oss om varsel och uppsägningar när underlag ännu inte finns klara.

Regionen är en stor arbetsgivare och utifrån det har vi en stor andel pensionsavgångar, som i första hand inte skall tillsättas. Dessutom har vi brist inom vissa personalkategorier där vi i dag är beroende av hyrpersonal.

Vad det gäller omställningsplanen så är den redovisad vid varje styrelse och det finns delar som har fungerat bra och har rustat oss bättre för framtidens utmaningar, men vi hade gärna sett att vi nått längre inom vissa andra områden.

Vi kan konstatera att pandemin som inte var känd när beslutet togs kring omställningsplanen och det har kraftigt försvårat genomförandet.

Jag vill vara tydlig med att det finns inga belägg för de uttalanden som Nicklas Sandström framför om ett totalt misslyckande."

Sedan, Nicklas Sandström (M) tre anföranden och Peter Olofsson (S) tre anföranden, yttrat sig, anses frågan vara besvarad.